

DARBININKAS

Vol. LVIII Nr. 17

Pentadienis-Friday
Balandis-April 27, 1973

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N.Y. 11221

15 centų

Savaitės
įvykiai

Balandžio 16-23

Didelių žmonių didelis skandalas

Užsienio įvykiuose labiau už kitus dėmesį traukė įtampa Indokinijoje: Š. Vietnamas stiprina kariuomenės infiltravimą į P. Vietnamą, sabotuoja taikos pastangas Laose ir Combodijoje. Atsakydama į sausio 27 sutarties laužymą, Amerika sustabdė minų išvejojimą; sustabdė Parųžiuje derybas dėl paramos Š. Vietnamui atstatyti.

Indokinijos įtampa ir Saugumo tarybos rezoliuciją dėl Izraelio nustelbė opinijoje vidaus skandalas — Watergate šnipinėjimo istorija, kuri pakirto prezidento ir respublikonų partijos prestižą.

Taip, Watergate šnipinėjimo skandalas nustelbė net rūpestį dėl kainų kilimo, infliacijos. Skandalas ne tai, kad buvo įsilaužta į demokratų būstinę ir ten šnipinėta. Skandalas, kad tai buvo daroma Baltųjų Rūmų pareigūnų, prezidento patarėjų iniciatyva (Dean, Magruder, Ehrlichman, Haldeman, o taip pat buv. vyr. valstybės gynybos Mitchell). Pereitis savaitės pareiškimuose jie vienas kitą klampino ir patys darėsi nebe patikimi, pareiškimus kaitaliodami.

Ar įveltas į aferą prezidentas? To niekas netvirtina. Net J. Reston sako, kad niekas neina taip toli, kad saktų, jog prezidentas pritarė šnipinėjimui. Tačiau pagal Gallupą 41 proc. mano, kad prezidentas apie įvykius aferą žinojo, 32 mano — kad ne. Prezidentas bal. 17 paskelbė įsakę bylą tirti iš naujo, ir kaltieji bus pašalinti iš pareigų. Opinijoje betgi — prezidentas tai pavėlinęs. Ligi tol jis dengęs savo patarėjus. Dar 1972 rugp. 29 skelbė, kad niekas iš vyriausybės pareigūnų neįveltas; paskiau neleidęs savo pareigūnams liudyti Kongreso komisijoje. Kapituliavęs tik sen. Goldwaterio ir respublikonų vadovybės raginamas.

Pagal NYT prezidentas negali išvengti kaltinimo, kad apsištatęs ir pasitikėjęs pasitikėjimo nevertais žmonėmis, kurie nuo jo nuslėpė bylos tyrimo duomenis. (Kad nuo prezidento buvo su laikomos informacijos, mes tai buvom patyrę jau S. Kudirkos istorijoje — prezidentas, buvo skelbta, apie tai patyręs sekmadienį, nors Vlako telegrama jam buvo siųsta antradienį!).

Pagal Gallupą nuo sausio mėn. iki dabar prezidento prestižas krito 14 punktų. Čia veikia kainų kilimas, infliacija, bet veikė ir Watergate didelių žmonių didelis skandalas. Laimė, kad užsienio spauda didelio dėmesio jam nerodo.

Izraelis pasmerktas, o Amerika kryžkelėje

Saugumo taryba balandžio 21 pasmerkė Izraelio teroristinę ekspediciją balandžio 10 Libane. Nuo balsavimo susilaikė Amerika, nes rezoliucija nepilna, nesmerkia įsakmiai antros pusės teroristinių veiksmų. Susilaikė Sovietai, Kinija ir Gvinėja, nes rezoliucija per švelniai Izraelį pasmerkė.

NYT vedamajame rezoliuciją vadino "hipokrize" ir smerkė Ameriką, kad ji per švelniai pasisakė prieš rezoliuciją, vienašališkai smerkiančią Izraelį. Bet tas pats laikraštis kartoją sen. Fulbrighto priekaištą, kad Amerika pritaria, ką tik Izraelis padarys. Esą ko tik Izraelis nori,

EUROPOS SAUGUMO KONFERENCIJA — KAM TAI SKUBU, KAM NE

Helsinky kalbėjosi 24. Kalbėjosi, lyg ten būtų tik du — "dialogas" tarp Sovietų ir Vakarų. Išpūdis, kad susikalbėjo, nes birželio mėn. sceną turėtų perleisti naujumi aktoriam žvaigždėm — ministeriam. Susikalbėjo betgi ne visai, nes Sovietai ėmė garsiai reikšti nepasitenkinimą, kad dialogo partneris nesiskubina ir kelia klausimus, kurie susitarimą uždelsia. Mėnesius trukusios Helsinkio kalbos kiek sugroteskintai taip atrodo. —

1. Sovietai skubina ir skubina. Jiem rūpi skubiau užsitikrinti strateginę naudą — turėti saugų užnugarį Europoje, kad dalį iš savo 40 divizijų Europoje galėtų pernesti į Tol. Rytus kaip įtikinantį argumentą dialogui su Kinija.

Vakaram skubintis nesvarbu. Ne jų interesas, kad Sovietai išprievartautų nuolaidas iš Kinijos. Jų betgi interesas, kad Sovietai dalį savo kariuomenės atsiimtų iš Europos. Tada ir Vakaram palengvėtų apsiginklavimo našta. Čia abudu partner-

tuojau atsirasi 80 jam pritariančių senatorių. Amerikoje, sako laikraštis, opinija visada yra palanki Izraeliui. Be to, Amerikos žydų organizuota bendruomenė "veikia Kongresą ir Baltuosius Rūmus ne tik balsais, bet ir pinigėmis, politinėm bei kitokiom įtikinimo priemonėm". Tuo tarpu valstybės departamento ir apsaugos departamento profesionalai mano, kad tokia Izraelio favorizavimo politika kenkia Amerikos interesui.

Apie tą interesą prašneko ir Monitor vedamajame — apie gyvybinį Amerikai naftos reikalą, o tai yra arabų valioje. Laikraštis primena, kad arabai grasi, na neduosią to gyvybės skystimo Amerikos rinkai dėl jos proizraeliškos politikos.

Tokioje kryžkelėje atsідūrusi, Amerika pasirinko susilaikymą Saugumo taryboje.

Amerikos akibrokštas Lenkijai. Amerika įspėjo Lenkiją, kad min. pirm. pavaduotojo vizitas į Ameriką būtų atidėtas dėl Lenkijos atstovo Vietnamo kontrolės komisijoje elgesio, trukdančio tirti agresijos veiksmus.

(Lenkai privačiai paaiškino: Amerika gi žino, kad Lenkijos atstovas ten nieko negali daryti, kam nėra pritaręs Š. Vietnamas. Be atsakymo liko taip pat korrespondento klausimas valstybės departamento pareigūnui: kodėl Amerika tokio akibrokšto nedaro Sovietam, kurių įtaka Vietname didesnė?).

Kongresas bal. 16 pratęsė prezidentui įgaliojimus tvarkyti kainas ir atlyginimus iki 1974 balandžio mėn.

Prezidentas bal. 18 įspėjo dėl energijos trūkumo ir galimo kainų kilimo energijai; apie naujų energijos šaltinių tyrimus; apie vamzdžių tiesimą aliejui iš Aliaskos. Taip pat atšaukė aliejaus importo kvotas.

(Amerika turi viso pasaulio gyventojų 6 proc., o suvartoja viso pasaulio energijos 30 proc. Monitor pasisakė už Amerikos gyvenimo suprastinimą, atsisakymą nuo "ekstravagancijų" kuriuos nebūtinos, o atima daug energijos).

Maisto produktų kainos kovo mėn. pakilo 1.2 proc. Vasario mėn. buvo pakilę 2.2 proc., sausio 2.4. Tai reiškia: jei vasario mėn. mėsos svaras buvo 1.99 dol., tai kovo 2.10 dol.

riai bent iš dalies savo interesais sutampa.

2. Sovietam rūpi ir politinė pusė — gauti Vakarų pripažinimą jiem tų kraštų, kuriuos jie pasigrobė ir įsijungė. Ką padarė Brandtas, reikia, kad tam dar aiškiau pridėtų savo antspaudus ir visi kiti.

Vakaram tų pagrobų kraštų likimas gal nei šilta nei šalta. Bet jiem nebūtų malonu pasirodyti Hitlerio įpėdiniu. Tiek Hitleris koliojamas! O čia siūloma Vakaram pratęsti Hitlerio politiką, kurią Hitleris padėjo Sovietam užgrobti nepriklausomus kraštus. Kaip čia dabar Brandtas, Pompidou, Nixonas... imsis Hitlerio darbą užbaigti — pagrobimo pripažinimą skelbti. Nepatogu ir prieš savuosius. In-

Bedarbių kovo mėn. buvo 5 proc. Pernai kovo mėn. 6 proc.

Apsaugos departamentas numatė uždaryti 274 karines bazines. Tai sutauptys 375 mil. Bet liks be darbo 16,000 karių ir 26,000 civilių. Kongrese buvo kritikuojamos didelės kariuomenės išlaidos, dabar, kai patyrė apie bažnių uždarymą, kilo irgi aštri kritika.

Vyr. teismas pradėjo svarstyti paramą privatiųjų mokyklų mokiniams. Svarstomi du planai — Pensilvanijos ir New Yorko. Pagal Pensilvanijos įstatymą mokama 150 ir 75 dol. šeimoms, kurių vaikai mokosi privatinėse vidurinėse ar pradinėse mokyklose. Pagal New Yorko programą atleidžiama nuo mokesčio pajamos po 1000 dol. už vaiką, kurie mokosi privatinėse mokyklose ir kurių tėvų pajamos ne didesnės kaip 25,000. Prezidentas abiem planam pritaria.

Washingtonan jau atvyko Kinijos ryšio pareigūnai.

Jugoslavija bal. 12 paskelbė nubaudus mirties bausme 3 ir ketvirtą 20 metų Kroatijos laisvės kovotojus, kurių 19 grupė buvo įėjusi per sieną į Jugoslaviją. Visi kiti kovoje žuvo. Jie daugumas buvo Australijos piliečiai. Australijos dabartinė darbiečių vyriausybė uždraudė kroatam politinę veiklą. Jugoslavija kreipėsi spalio mėn. ir į Ameriką, kad uždraustų kroatų veiklą Amerikoje.

Arabai parduoda naftą, Izraelis — prieš porą metų jau gamina savo darbo raketas. Už raketą po 21,500 dol.

Pagerbiant konsulę J. Daužvardienę Chicagoje. Iš k. Daniel MacMaster, Chicagos Mokslo ir Pramonės Muziejaus prezidentas, Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė, Stanley Balzekas, Jr., Mrs. Stanley Balzekas ir Mrs. Vida Tumasonis. Nuotr. J. Mankus

IS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VEIKLOS

RINKIMAI LB
PIETRYČIŲ APYGARDOJ
JAV LB Pietryčių apygardos rinkimų komisija sudaro apygardos valdyba, kurioje yra: B. Raugas, pirmininkas, dr. K. Gudėnas, J. Janulaitis, S. Jurskytė ir V. Volertas, Jr. Apygardai LB krašto valdyba priskyrė ir lietuvių, gyvenančius JAV pietinėse valstijose, imtinai iki Floridos ir Virgin Islands.

Pavyko sudaryti rinkimines apylinkių komisijas ne tik apygardos administracinėse ribose, bet ir Floridoje. Čia duodami komisijų pirmininkų adresai.

Auksiniame trikampyje: J. Gyparas, 3320 No. 4th St., St. Petersburg, Fla.; Baltimorėj: K. Kudla, 206 Athol Ave., Baltimore, Md.; Philadelphiaj: G. Dragūnas, 5816 No. 10th St., Philadelphia, Pa.; Pietinėj New Jersey: V. Jankus, 300 Leon Ave., Delran, N. J.; Scrantone: L. Dovydenas, 515 Simmeral Hill Rd., Clark Summit, Pa.; Washington: J. Vitėnas, 79 Livingston Rd., Oxon Hill, Md.

Šioje apygardoje kaip niekad ankščiau yra daug kandidatų. Štai jie.

I VII tarybą: Vladas Bačanskas, 60 m., iš Baltimorės; Kristina Česonienė-Salčiūnaitė, 29 m., iš Baltimorės; Jonas Genys, 49 m., iš Washingtono; Vytautas Matonis 58 m., iš Philadelphiaj; kun. Kazimieras Pugevičius, 45 m., iš Baltimorės; Jonas Stiklorius, 59 m., iš Philadelphiaj; Gediminas Surdėnas, 45 m., iš Pietinės N. Jersey; Vytautas Volertas, 51 m., iš Pietinės N. Jersey; Aušra Zerr-Mačiulaitytė, 34 m., iš Philadelphiaj. Balsuojama už tris.

I IV-įj PLB seimą: Vladas Bačanskas, 60 m., iš Baltimorės; Kristina Česonienė-Salčiūnaitė, 29 m., iš Baltimorės; Algimantas Gečys, 39 m., iš Philadelphiaj; Jonas Genys, 49 m., iš Washingtono; Vytautas Matonis, 58 m., iš Philadelphiaj; kun. Kazimieras Pugevičius, 45 m., iš Baltimorės; Henrikas Savickas, 48 m., iš Philadelphiaj; Gediminas Surdėnas, 45 m., iš Pietinės N. Jersey; Vytautas Volertas, 51 m., iš Pietinės N. Jersey; Aušra Zerr-Mačiulaitytė, 34 m., iš Philadelphiaj. Balsuojama už keturis.

B. Raugas, rinkimų apygardos komisijos pirmininkas

NEW YORKO L. B. KANDIDATAI Į PLB SEIMĄ
Iš New Yorko LB apygardos į PLB seimą kandidatuoja:

1. Juozas Bagdonas, 62 m.;
2. prel. Jonas Balkūnas, 70 m.;

Gegužės mėn. Brežnevas vyksta pas Brandtą. Birželio mėn. vyksta pas Nixoną. Reikia per juos įtikinti biznio atstovus, kad jie paveiktų diplomatus Helsinky nesvyruoti ir elgtis pagal principą: biznis yra biznis...

(Kokioje vietoje čia gali būti Baltijos valstybių klausimas — žr. ved. 3 psl.)

3. kun. Paulius Baltakis, 48 m.;
4. Janė Gerdvilienė, 53 m.;
5. Jonas Klivečka, 66 m.;
6. Rožė Mainelytė, 56 m.;
7. Gediminas Mikalauskas, 21 m.;
8. Kęstutis Miklas, 50 m.;
9. Bronius Radzivanas, 65 m.;
10. kun. Pranas Raugas, 59 m.;
11. Antanas Reventas, 68 m.;
12. Petras Sandanavičius, 22 m.;
13. Edmundas Vaičiulis, 26 m.;
14. Aleksandras Vakselis, 56 m.;
15. Vitalis Zukauskas, 53 m.

V. Padvarietis
New Yorko Apygardos Rinkimų Komisijos Pirmininkas

N.J. KANDIDATAI Į TARYBĄ IR SEIMĄ

L.B. N. J. Apyg. Rinkimų Komisija, susirinkusi posėdžio bal. 4, patikrino pasiūlytų kandidatų atitikimą L. B. įstatų reikalavimams, sudarė suvestinį sąrašą kandidatų į J.A.V. L.B. VII Tarybą ir į P.L.B. Seimą: kun. Viktoras Dabušis, 62 m.; Algirdas Eitmanas, 56 m.; Kazys Jankūnas, 63 m.; Valentinas Melinis, 36 m.; kun. Juozas Pragulbickas, 70 m.; Algimantas Šaulys, 33 m.; Kazys Šipaila, 55 m.; Rozalija Šomkaitė, 48 m.; Albinas Trečiokas, 79 m.; Vytautas Vaitiekūnas, 68 m.; Pranas Vaska, 69 m.

Minėti asmenys kandidatuoja į Tarybą ir į Seimą, išskyrus Albiną Trečioką, kuris kandidatuoja tik į P.L.B. Seimą.

V. Audėnas
N. J. Apygardos Rinkimų Komisijos Pirmininkas

JAV LB VI-sios tarybos penktoji ir paskutinė sesija įvyks balandžio 28-29, šeštadienį ir sekmadienį, New Yorke, Howard Johnson Motor Lodge prie J. F. Kennedy aerodromo. Posėdžiai abi dienas prasidės 10 val. ryto. Posėdžiam pirmininkaus tarybos prezidiumas: Vytautas Kamantas, Vaclovas Kleiza, dr. Edmundas Lenkauskas, dr. Stepas Matas ir dr. Antanas Razma.

Vytautas Volertas, JAV LB krašto valdybos pirmininkas, LB tarybos sesijoje balandžio 28-29 New Yorke pateiks pranešimą apie krašto valdybos atliktus darbus per visą praėjusią kadenciją. Savo sričių pranešimus pateiks ir kiti krašto valdybos nariai: Algimantas Gečys, Juozas Gaila, Aleksas Vaskelis, Antanas Novasitis, Aušra Zerr (Mačiulaitytė), Petras Mitalas ir Vytautas Maciūnas.

LB tarybos sesijoje balandžio 28-29 N.Y. apyskaitinius pranešimus pateiks visų LB centrinių institucijų pirmininkai: Švietimo tarybos pirm. Jonas Kavaliūnas, Kultūros fondo pirm. Anatolijus Kairys, Visuomeninių reikalų tarybos pirm. Algimantas Gečys, Kontrolės komisijos pirm. Eligijus Sužiedėlis ir Garbės teismo pirm. Jonas Našliūnas.

JAV LB VI-sios tarybos penktoje sesijoje New Yorke balandžio 28-29 pagrindinis dėmesys bus skirtas lietuvių kultūrinės veiklos reikalams. Balandžio 29 posėdyje siūlymus pateiks ir diskusijoms pradžia duos Lietuvių Fondo tarybos pirm. dr. Kazys Ambrozaitis, LF Pelnos skirstymo komisijos pirm. dr. Antanas Razma ir rašytojas bei redaktorius Kazys Bradūnas. Plačiau kultūriniais klausimais kalbės rašytojas Kazys Bradūnas. Lietuvių visuomenė ir ypatingai kultūrininkai kviečiami gausiai dalyvauti, nes sesijos posėdžiai yra visiems atviri. Posėdis prasidės 10 val. ryto ir bus Howard Johnson Motor Lodge, 135-30 140 St., Jamaica, N. Y., prie J. F. Kennedy aerodromo.

Dr. Jurgis Gimbutas, Lituanistikos instituto prezidentas, atvyks iš Bostono ir dalyvaus LB tarybos sesijoje New Yorke.

Balfu byla New Yorko valstybės teisme atidėta iki balandžio 30, iki pirmadienio.

RUGIENIO KALTINIMAI KUNIGUI SUSILAUKĖ ATSAKO

"Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" Nr. 4 registruoja įvykius atskirose vyskupijose. Iš Vilniaus arkivyskupijos plačiai sustoja ties religinių reikalų įgaliojimo Rugienio kaltinimu Adutiškio klebonui kun. B. Laurinavičiui ir pastarojo atsakymo laišku.

(Tęsinys iš praeito nr.)

(Vysk. Steponavičius baudžiamas neteisėtai):

"1964.III.17. vyko Švenčionių rajono liaudies teismo posėdis, per kurį man teisėjas neleido atsakyti į oponentų šmeižtus. Nesuteikė paskutinio žodžio, nors aš prašiau ir reikalavau. Neleido savo nutarimo apskųsti aukštesnei instancijai. O juk LTSR baudžiamojo proceso kodekse 2 str. parašyta: "Tarybinio baudžiamojo proceso uždaviniai yra greitai ir pilnutinai išaiškinti nusikaltimus, įkaltinti kaltininkus ir tinkamai pritaikyti įstatymą, kad kiekvienas nusikaltimą padaręs asmuo būtų teisingai nubaustas ir nė vienas nekaltas asmuo nebūtų patrauktas baudžiamajon atsakomybėn ir nuteistas." J. E. vysk. J. Steponavičius daugiau nei dešimt metų baudžiamas, neišaiškinus nusikaltimo. LTSR BPK 4 str. rašo: "Niekas negali būti traukiamas kaltinamuoju kitaip, kaip tik įstatymo nustatytais pagrindais ir tvarka." J. E. vysk. Steponavičius įkaltintas be jokių įstatymų. LTSR BPK 11 str. rašoma: "Teisingumą baudžiamosiose bylose vykdo tik teismas. Niekas negali būti pripažintas kaltu nusikaltimo padarymu ir baudžiamas kriminaline bausme kitaip, kaip tik teismo nuosprendžiu." J. E. vysk. J. Steponavičius teismo nenubaustas. Todėl mes ir prašėme, kad jį, teismo nepripažintą kaltu, gražintų į priklausantį postą, nes Vilniaus arkivyskupijai reikalingas ordinaras tikrąja šio žodžio prasme."

Toliau kun. B. Laurinavičius sumini faktus, kaip rajonų ir vietinės valdžios pareigūnai saivaliauja kunigų atžvilgiu. Jis rašo:

(Kunigui skiria policininko pareigas):

"Kazkuriais metais Švenčionių rajono Vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas Telyčėnas viso Švenčionių dekanato kunigam paskyrė tą patį sekmadienį rekolekcijom. Kai jam buvo priminta, kad be talkininkų kokios gali būti rekolekcijos, jis ironiškai atsakė: "Kaip čia pas tave kaimynas neatvažiuos, jei paprašysi?"

Gatvėse paprastai eismą tvarko milicija, o 1971.I.5. Švenčionių rajono Vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas V. Sauliūnas reikalavo, kad aš, lydint mirusį, tikintiesiems uždrausčiau gatvėje giedoti ir vėliavas nešt. Koks pasityčiojimas! Kunigas turi uždrausti tikintiesiems melsti ir vėliavas nešti.

1971 m. Kūčių vakarą atėjusius pas mane svečius pavaiši-

navau saldainiais. Kūčių vakarams, tikintiesiems, ne eilinis. Vėliavą vakarą rodomas itin didelis svetingumas. O aš už tai buvau valdžios išbartas. V. Sauliūnas dėl to net 29 km važiuo. Koks įžūlus kišimasis į privatų kunigo gyvenimą.

1972.I.11. V. Sauliūnas reikalavo, kad surinkčiau iš kaimų gedulingas vėliavas, kurias tikintieji neša per laidotuves. Mat, tai, ko patys nedrįsta padaryti, bijodami Dievo ar žmonių gėdydamiesi, kunigą verčia.

(Tikrina krikšto knygas):

1971.III.10. Švenčionių rajono Finansų skyriaus vedėja J. Valadkienė pareikalavo, kad parodyčiau krikštų registracijos knyga, reikalingą apmokestinimui. Vėliau paaiškėjo, kad ji norėjo sužinoti, ar tam tikri asmenys savo vaikus krikštijo, ar tuokėsi. Laimė, kad nevysi buvo įrašyti.

1971.IV.5. Adutiškio apylinkės sekretorė Klauonienė pareikalavo: "Klebonai, jei pasitiki manimi, duok krikšto ir jungtųjų knygas, jei nepasitiki — pats nešk į apylinkę." "O kam reikia?" — paklausiau. "Kazkokie du atvažiuavę reikalauja." Pasūliau kreiptis į CBAIB. Knygų nerodžiau, nes tikintieji būtų nukentėję, o aš būčiau likęs išdaviku.

1966 m. Švenčionių vykdomojo komiteto pirmininkas V. Bukielis išdrožė: "Jei nori dalyvauti laidotuvsė, ti į kapus, tai lįsk liaudžiai už kalim." Iš šių faktų matyti, kieno rankose mes atsidūrėme."

(Ko kunigai prašė):

"Buvo prašoma atsaukti LTSR baudžiamojo kodekso 143 str. neteisėną pritaikymą, prieštaraujantį Tarybų Sąjungos konstitucijai."

"Buvo prašyta panaikinti mums nežinomas slapas instrukcijas, liečiančias religinį gyvenimą. Instrukcijos, pagal kurias tvarkomas piliečių gyvenimas, turi būti žinomos visiems. Visur galioja dėsni: nepaskelbtas įstatymas nesaisto."

"Buvo prašyta peržiūrėti dėl tikėjimo nuteistųjų asmenų bylas ir juos išteisinti, nes jie dirbo TSRS konstitucijos 124 ir 125 str. ribose, atlikdami tiesiogines savo pareigas."

(Kalėjimo raktai ir tiesa):

"Kaltinate, kad esu 'iš prigimties antitarybiškai nusiteikęs'. Taip sakydamas klystate. Jei būčiau antitarybiškai nusiteikęs, 1944 būčiau pasitraukęs į vakarus. Tada gyvenau pas tėvelius. Jokio posto neužėmiau. Kai dau-

gelis skubėjo į vakarus, aš pasukau į rytus, į Švenčionis. Sakote, "Laurinavičius įsikalbėjęs, kad esąs nepažabojamas".

Igaliojimas 1972.III.13. nesaukė taip, kaip 1968.I.16. Šiomet jis kalbėjo, galima sakyti, patylikais, daugtaškiais. Jūsų žinioj įstatymai ir teismai, potvarkiai ir slaptos instrukcijos, jėga ir kalėjimo raktai, o mano pusėj tik nesenstanti tiesa, su kuria Jūs nesiskaitote."

"Sakote: 'Esi įžūlus'. Jei būčiau įžūlus, būčiau priminęs: kai Jūs mane 1968.I.16 su katinu lyginote, kai vadinote fanatiku, kai neteisėtai iš Švenčionių gijote, kai kaišiojote į akis likusias nuo pastatytos Švenčionių bažnyčios medžiagas. O tylėjau."

(Kaip buvo statoma bažnyčia):

Kad paaiškėtų, kas buvo įžūlus, prisiminkime kai ką iš praeities.

Kaip atrodė Švenčionių bažnyčia, manau įgaliojimas gerai prisiminate, nes 1957 m. pavasarį atvažiuavote jos apžiūrėti. Devynis mėnesius važinėta, prašyta, reikalaujama. Kiek teko sielotis dėl leidimo. Visos istorijos net išvaizduoti negalite, nes Jūsų šiame poste dar nebuvo. Švenčionių Vykdomajame komitete buvo atsakyta: "Negalvokite apie leidimą. Niekas jums neduos." DŽDT VK pirmininkas K. Dudlauskas garsino: "Jei nori Švenčionėliuose sėdėt, sėdėk ramiai!" Lietuvos TSR

AMERIKOS RŪPESČIAI, KURIEM TEBEIEŠKOMĄ SPRENDIMO

Vietnamo karas, energijos išsekimas nėra vieninteliai Amerikos rūpesčiai, kurie atsispindi spaudoje. Gyvenimas, nespėjęs vieni išspręsti, atnešą jai kitus.

JUODOSIOS STUDIJS

Su negrų rasinės sąmonės prasiveržimu universitetuose po 1960 metų daug kur imta įvesti vadinami "juodųjų studijų" kursai. Juose turėjo būti supažindinama su tos rasės sąvybėm, istoriniu likimu, dabartiniiais siekimais. Dabar tokių kursų esą apie 600 mokomose institucijose.

Juodieji studentai juos sutiko su entuziazmu. U. S. News and World Report rašo, kad dabar juodųjų entuziazmas imas mažėti. Klausytojų daug kur mažiau. Iš dalies dėl to, kad trūksta tiem klausimam dėstytojų. Iš dalies, sako, ir dėl to, kad, pratinami galvoti pragmatiškai, studentai ima kelti sau klausimą: ką tie kursai duos jų profesijai?

Nuo 1970 metų ima augti kursai apie moteris. Tai moterų emancipacijos, Women's Lib ženklas.

SPALVŲ MAIŠYMAS

Tebegyvas ir tebekelia aistras vaikų vežiojimas autobusais į kaimynines mokyklas norint sumaišyti baltas ir juodas spal-

Aukščiausios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas J. Paleckis, pirmą kartą priėmęs labai maloniai, antrą kartą elgėsi labai grubiai".

"Gavus leidimą, reikėjo rast medžiagų. Pirmaisiais metais tik medienai gavome leidimą pirkti. Reikėjo pinigų. 1957 Jūsų sudaryta komisija beveik tiksliai atspėjo: numatė šamatą milijono rublių! Reikėjo rasti specialistų. Gauti transportą. Negavęs transporto, vieną toną cemento iš krautuvės susivežiau į statybos aikštelę dviračiu. Prie statybos sunkiai dirbau ketverius metus. Dievui laiminant ir geriem žmonėm padedant, darbas baigtas. Gerai — taip įvertino Valtstybinė Komisija."

"Vykstant statybai, Švenčionių bažnyčios komitetas man už darbą nemokėjo, nes dažnai trūko pinigų. Užbaigus statybą, komitetas man atlygino likusiomis nuo statybos medžiagomis, iš kurių aš, nupirkęs 10 t. cemento, pasistačiau gyvenamą namą. Pasistačiau ne kur kitur, bet prie pat Švenčionių bažnyčios. Pradėjęs statyti, padariau testamentą pas Švenčionių rajono notarą: po manęs tame name gyvens kunigai, dirbsių prie Švenčionių bažnyčios. Į namo statybą investavau asmeniškas ir tėvelių santaupas, nes ir jie norėjo erdviau pagyventi ir likti Švenčionių parapijos geradarius. Paprastai geradarius parapijos prisimena. Namų statybą taip pat buvau pasiskolinęs iš draugų. Pagyvenome ramiai dvejus metus. (b.d.)

vas ir suvienodinti abiejų mokymų paruošimo sąlygas.

Rinkimų kovoje didelio pritarimo susilaukė tie, kurie žadėjo tą vežiojimą panaikinti. Ir prezidentas Nixonas atsistojo jų pusėje. Pasisakė už tai, kad "švietimo nelygybė būtų naikinama daugiau pinigų skiriam švietimui gerinti, mažiau pinigų "businimui". Buvo argumentuojama, kad liūdišiolinė vežiojimo praktika juodųjų švietimo nepakėlė. Atstovų Rūmų tos prasmės nutarimas buvo priimtas, bet senate "businimo" šalininkam pasisekė filibusteriu reikalą nudelsti ir palikti be balsavimo. Naujame Kongrese klausimas vėl bus tarp pirmųjų. Bet tuo tarpu klausimas yra daugiausia atsidūręs teismų malonėje.

Pvz. Richmond, Va., teisėjas įsakė spalvas vežioti. Tai paliečia apie 78.000 vaikų. Apeliacinis teismas aną sprendimą panaikino: esą teisėjas peržengęs savo kompetencijas. Klausimą sausio 15 sutiko peržiūrėti vyriausias teismas. Jo sprendimo laukiama apie birželio vidurį. Toks sprendimas atsilieps ir kitom vietom. O jų gausu Detroito, Memphis, Denver ir kt.

KOVA PRIEŠ TARŠĄ

Oro, vandens, žemės tarša dabar svarstoma ir persvarstoma. Rūstybė daugiausia nukreipta prieš automobilius, kurie gadina orą. Los Angeles kovai prieš taršą svarstomas projektas racionuoti gazolino pardavimą kaip karo metais. Žmonės bus priversti sumažinti automobilių vartojimą iki 80 proc. nuo gegužės iki spalio mėn.

Ar šią priemonę įvesti pavyks — nežinia. Paspriešinimas didelis. Los Angeles majoras pasakė, kad tai "tiesiog neįmanoma".

Kitose vietose numatomos ne tokios griežtos priemonės (o vietų, kur jos turi būti vartojamos, yra apie 28 — tarp jų ir New Yorkas su New Jersey, Philadelphia su Pittsburghu Bostonas). Numatoma apriboti, kur, kada ir kaip automobiliai gali judėti; nuo 1975 visų modelių automobiliai turės varuoti specialius aparatus taršai sugerti — o tai pabrangins automobilius bent 275 dol.

(nukelta į 4 psl.)

SPARTA — Rašomos mašinėls (v. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, v. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-BALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

TAISOM RADIO IR TELEVIZIJOS APARATUS spavotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujame Queens ir apylinkės lietuvius. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokaai nuo Woodhaven Blvd.).

Kas norėtų įsigyti lietuviškų plokštelių ar lietuviškų knygų, prašomi kreiptis į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 420 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MARKET 2-5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamutojas. Moderniška kopyčia šermentims dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS ir JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilio, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; 8 savaitdienais iki 3 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prietama kaina.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, ved. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, 296-2502 arba 296-7774; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus lietuviškus skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 778-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 ORCHARD ST. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovosms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užeikite ir įstikinsite!

LIETUVIŠKOS MUZIKOS PLOKŠTELĖS, knygos, sveikinimų atvirukai, vėliavėlės, drožiniai, automobiliam lipinukai, suvenyrai gaunami Darbininko administracijos (tel. GL 2-2923) ir ALICE'S Florist Shop, 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. 11418. Tel. 846-9527. Krautuvė atidara 7 dienas savaitę.

Lietuviškam rajone —

LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N. Y.

Gėlės įvairiom progom

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 835-4149. Čia rasite nuoširdų lietuvišką patarnavimą.

Lietuviško stiliaus paminklai sukuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines)
Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379
(212) DAvenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta —
Gausi parodų salė

Lietuviška
KELIONIŲ
AGENTŪRA

VYTIS

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose:

LEKTUVAI
VIESBUČIAI
LAIVAI (Cruises)
AUTOBUSAIS įdomių vietų lankymas

Specialios nuolaidos:

INDIVIDAMS
(ekskursiniais bilietais)

GRUPĖMS
JAUNIMUI
SEIMOMS

Kultūros Židinyje buvo surengtas pagerbimas prel. J. Balkūniui jo 70 metų proga. Pagerbime dalyvavo Vliko ir Tautos Fondo valdybų nariai. Drauge buvo pagerbtas ir Petras Minkūnas, T. Fondo vicepirmininkas. Sėdi iš k. J. Valaitis, J. Audėnas, prel. J. Balkūnas, dr. K. Valiūnas — Vliko pirm., P. Minkūnas, A. Vakselis, J. Pažemėnas, stovi V. Radzivanas, St. Dzikas, A. Razgaitis, A. Reventas, Z. Jūrys ir J. Vilgalyš. Nhotr. L. Tamošaičio

DARBININKAS 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 Business Office GL 2-2923

THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published weekly

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Helsinkis ir mes

Europos saugumo konferencijoje — ar ji bus Helsinky ar kitur — Baltijos valstybių teisėti atstovai nedalyvaus. Baltijos valstybių vardu tegalėjo būti įteikti raštai — Vliko (lapkr. 7), "Pasaulio laisvų latvių konfederacijos", "Estų centrinės tarybos Kanadoje" (lapkr. 15).

Vliko memorandumas, įteiktas JAV, Britanijos, Prancūzijos, Kanados ir kt. vyriausybėm, baigiamas įspėjimu, kad "Lietuvos tauta laikys bereikišniais ir jos nesaistančiais bet kokius nusprendžius, padarytus be jos teisėtų atstovų dalyvavimo..."

"Pasaulio latvių federacija" reikalauja atitaisyti Sovietų Sąjungos sulaužytą ir po antrojo pasaulinio karo neatitaisytą teisinę padėtį Baltijos valstybių atžvilgiu, o taip pat įspėja, kad "bendradarbiavimas su Sovietais neduos Vakarų norimos laisvės keistis idėjom ir žmonėm, o tik sukonsoliduos Sovietų imperializmą bei neokolonializmą".

Prieš konferencijos dalyvių sąžines atsiduria dvejoji vienas kitam priešingi reikalavimai: Sovietų — pripažinti pavergimą, pavergtųjų — pripažinti laisvę. Savo reikalavimui palenkti Sovietai deda ant stalo Vakarų gundantį pažadą — pinigą, pinigą, pinigą iš ūkinio bendradarbiavimo su Sovietais. Baltijos pavergtųjų valstybių reikalavimas tegalėjo būti paremtas sąžinę badančiu pačių dalyvių iškilmingu įsipareigojimu — vykdyti teisę ir teisingumą tarptautiniuose santykiuose.

Vertybės ne tos pačios rūšies. Negali net būti lyginamos. Bet pasirinkti Vakaram reikės.

Ką pasirinkti — atsakymui lig šiol daugiausia medžiagos yra davusi Kanados vyriausybė. Jos ambasadorius Helsinkio konferencijai gruodžio 1, kalbėdamas apie saugumą, sakė: "Kad sienos neturėtų būti keičiamos jėga, yra vienas iš principų,

kuris turėtų būti visuotinai priimtas, bet mes turėtume vengti frazių, kurios sudarytų įspūdį, kad konferencija prisima tautos konferencijai priklausančių atsakomybę, sudarydama nuolatines sienas Europoje ar pripažindama jas tarptautinės teisės atžvilgiu".

Tie žodžiai nėra tokie, kokių norėtų Sovietai. Kaip Kanada, gal būt, panašiai galvoja ir Britanija, jei prieš mėnesį Tass vadino ją "reakcionieriškiausia" kapitalistiniame lagery, tik dabar puolėsi Brežnevas atnaujinti ilgą laiką nutrauktas prekybos derybas su Britanija ir spausdamas Čekoslovakiją į nuolaidas derybose su Vokietija. Vis tai sirenos vilionės prieš konferenciją.

Pradžia gera

Bendruomenės rinkimam trijų apygardų kandidatai jau paskelbti. Geriau pažįstam New Yorko žmones, galima žymėti, kad šios apygardos kandidatai parinkti apdairiai — tie, kurie yra aktyvūs vietos gyvenime. Teisingai suprasta, kad New Yorke Bendruomenė, parapijos ir Kultūros Židynys yra šiuo metu svarbiausi dinamintojai ir bendroje veikloje vienas kitą paremia. Labiau apgalvėtina, kad iš 14 kandidatų tik 2 yra iš moterų, o jos čia bent nemažiau veiklios už vyrus.

New Yorkas renka 5. Vadinas, ne visi bus išrinkti. Tai mažiau svarbu. Svarbiau, kad N. Yorkas galėjo pasirodyti turįs ne penkis aktyviusius, savanoriškai prisimančius aukos darbą.

Tai gera pradžia. Antra rinkimų dalis priklauso nuo balsuotojų — kad jie taip pat aktyviai susitelktų balsavime apie savo aktyviusius.

Philadelphijos Lietuvių Bendruomenės vienas gražesnių gyvastingumo apraiškų šiandien yra valandinė radijo programa — Bendruomenės Balsas, kuris jau sulaukė dvidešimt metų amžiaus.

Dvidešimtmečio sukakties proga balandžio 14 radijo programoje buvo perduoti pasikalbėjimai su Bendruomenės Balso pirmūnais: organizatoriais, pirmaisiais redaktorais ir lėšų telkėjais. Gan vykusiai buvo prisimintas to meto laikotarpis, apžvelgta Bendruomenės Balso istorija, reikšmė ir buvo pabandyta pažūrėti viltingai į šios programos ateitį.

Pirmoji deklaracija

Pirmą kartą Bendruomenės Balsas prakalbo 1953 balandžio 11, deklaruodamas, kad "Philadelphijos lietuvių Bendruomenės Balsas angažavojsi tarnauti LB idėjai, kad jis šauks lietuvių prie lietuvių, kad nepaliaujamai skelbs skaudžiąją Lietuvos tragediją, kad skatins lietuvių ne tik neužmiršti savo kilmės, bet visada atsiminti ir pareigą pavergta savo senajai Tėvynei Lietuvai, kad žadins vilčių į šviesesnį rytojū, kad garsins iš apylinkės lietuvių gyvenimo liūdnas ir džiugias žinias..."

Per 20 metų Bendruomenės Balsas savo programose išlaikė anų žodžių nuotaiką, kartais išgyvendamas trumpalaikę minties sausrą, kartais pajusdamas piniginę krizę, bet vis atsigaudamas, vis dirbdamas ir tarmaudamas tam pačiam tikslui, kuriam jis 1953 buvo pašauktas.

Išlaiko L. Bendruomenė

Bendruomenės Balsas yra Philadelphijos Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdybos žinioje, ir tiesiogiai jos išlaikoma radijo programa. Ji, turbūt, yra vienintelė JAV tokio pobūdžio radijo programa. Ir šia prasme Bendruomenės Balso 20 metų sukaktis yra reikšminga ir verta platesnio dėmesio.

Į praeitį žvelgiant

Šios sukakties proga verta žvilgtelėti į Bendruomenės Balso pirmąsias dienas ir į bendrą to meto Philadelphijos lietuvių gyvenimą, to meto organizacinį judėjimą, t.y., foną, kuriame Bendruomenės Balsas ryžosi prabilti.

Senoji Philadelphijos lietuvių kolonija savu laiku priklausė prie didesniųjų ir veiklesniųjų Amerikos lietuvių kolonijų. Iš čia ne kartą buvo spustelėta stiprios veiklos spinduliai. Tačiau 1950 metų sanvartoje, kai į čia būriai vadinamųjų DP atkilo,

PHILADELPHIJOS BENDRUOMENĖS BALSUI — 20 METŲ

Radijo išlaikymui per 20 metų išleista 100,000 dol.

BALYS RAUGAS

Philadelphijoje lietuvių organizacinis gyvenimas jau merdėjo, nors ir tebeveikė dvi radijo lietuviškos programos. Vienai valandėlei vadovavo prekybininkai Petronėlė ir Domininkas Antanaičiai, o kitai vargonininkas Antanas Dzikas. Abi jos buvo komercinio pobūdžio, susidedančios iš skelbimų, pajaurintų plokšteline liaudies dainų ir šokių muzika. Antanaičių radijo programa nutilo 1951, o Dzikas, jam 1954 mirus, Stasys Petraitis pratęsė iki 1961.

Bandymai organizuoti

Į šias abi programas pavykavo įsispausti proginiais atvejais ir naujųjų ateivių organizacijų valdybų žmonėm bei kai kuriem kultūrininkam. Bet tokie atvejai buvo reti ir buvo labai suvaržyti.

1952 Philadelphijoje susiorganizavus LB apylinkėi, pradėta rimtai svarstyti kultūrinės radijo programos organizavimo reikalus. Čia daugiausia pastangų rodė to meto LB apylinkės kultūrinis reikalų vedėjas kun. Stasys Raila.

Pradžioje toks eksperimentas buvo padarytas, nuperkant iš A. Dzikos programos dešimt minučių laiko. Ši trumpalaikė valandėlė, vadovaujama K. Ostrausko ir dr. J. Puzino, pradėjo veikti 1953 sausio 3. Gaivus ir taisyklingai tariamas žodis klausytojus nuteikė labai maloniai. Buvo įsitikinta, kad reikia organizuoti savarankišką radijo programą, kad kampininkavimas pas A. Dziką yra beprasmiškas.

Taip ši trumpalaikė valandėlė po trijų mėnesių nutilo, o vietoj jos balandžio 11 d. 9 v.v. iš radijo stoties WDAS pasigirdo pirmieji jau Lietuvių Bendruomenės Balso vardu žodžiai, radijo bangomis pasiekę Philadelphijos miesto ir apylinkių lietuvius.

Pirmas redakcinis kolektyvas

Kun. St. Railai vadovaujant, buvo sudarytas redakcinis kolektyvas redaguoti ir vesti Bendruomenės Balso programas. Į pirmąjį kolektyvą įėjo: K. Ostrauskas — vyr. red., A. Gaigalas — padėjėjas, redaktorais sutiko būti: prof. J. Puzinas, prof. A. Salys, V. Volertas ir B. Raugas. Vėliau įsijungė A. Klimas.

Šis pirmasis radijo valandėlės redakcinis kolektyvas surašė Bendruomenės Balso regulia-

miną, kuriame, tarp kitko, buvo pasakyta "Radijo valandėlė veikia Philadelphijos lietuvių Bendruomenės vardu ir tiesioginėje jos priklausomybėje."

Naujas kolektyvas

Pirmasis šios valandėlės redaktorių kolektyvas po nepilnų metų darbo pradėjo byrėti: dr. J. Puzinas išvyko redaguoti Liet. Enciklopedijos, pasitraukė K. Ostrauskas, A. Gaigalas, o rudenio p. Baltimorę išvykus ir V. Volertui, vyr. red. pareigas sutikęs eiti B. Raugas su būrė naują redakcinį kolektyvą, į kurį įėjo: A. Klimas, A. Šileika, V. Muraška, J. Skladaitis, K. Kazlauskas ir H. Savickas.

Nuo 1956 vyr. red. pareigas perėmė A. Gaigalas, tose pareigose ištverdamas iki 1963.

Nuo 1963 iki dabar, t.y. jau dešimtmetį, Bendruomenės Balso vyr. redaktoriumi yra Henrikas Savickas.

Atrodo, kad jis mėgsta šį darbą ir, reikia pasakyti, kad jis Bendruomenės Balsui vadovauja gerai.

Šios sukakties proga jis nusilpelo pagarbaus padėkos žodžio. Šiuos sakinius rašančiojo nuomone Henrikui Savickui reikia palinkėti, kad jam pavyktų sutelkti kiek gausesnį ir įvairesnį taktininkų būrelį, kas suteiktų programom daugiau įvairumo bei niuansų, o, be to, norėtųsi pageidauti, kad vasaros trejeto mėnesių laikotarpis nebūtų nugromas tik lengvosios muzikos plokštelėm: ir vasarą reikia išlaikyti tradicinį Bendruomenės Balso charakterį.

Šios sukakties proga Henrikas Savickas, jei jis gyventų ir tokį darbą būtų dirbęs, pavyzdžiui, New Yorke, neabejotina, ten "Darbininko" laikraščio būtų paskelbtas įžymiuoju šių metų lietuviu.

Ar tai apsimoka?

Per 20 metų laikotarpį Bendruomenės Balso programų rašymo ir perdavimo darbe dalyvavo per 50 asmenų.

Per 20 metų Bendruomenės Balsui jau išmokėta šimtas tūkstančių dolerių. Tai daug. Ar tokie kaštai apsimokėjo?

Šia proga prisimintini prof. J. Puzino žodžiai, pasakyti Bendruomenės Balso 15 metų sukakties proga. Jis, tarp kitko, tada taip kalbėjo: (nukelta į 4 psl.)

Henrikas Savickas, vadovaujantis Philadelphijos Lietuvių Bendruomenės Balso radijo programai jau dešimt metų. Nuotr. V. Grudžio

JUDAS PRANAS MUNDEIKIS

IŠ KVERIOTO

6

Vidumaktį pakilo tokia audra, kad jų laivę pradėjo semti, ir ji ėmė skęsti. Mokytiniai taip išsigando, kad net pradėjo iš baimės rėkti ir, išbudinę Jėzų, sakyti:

— Viešpatie, skęstame!
— Žmonės menko tikėjimo! Ko išsigandote? Negi nematote, kad aš esu su jumis? — Jis paliepė vėjams nustoti pūtus ir vandenims nusiraminti. Ir vėjai liovėsi pūte, ir vandenys nusiramino. Mokytiniai čia pat vėl puolė po jo kojomis ir vėl jį pagarbino:

"Kas gi jis toks, kad net vėjai, net vandenys jo klauso?"

Kada jie pasiekė Betsaidą, ir žmonės išgirdo, kas naktį jūroje buvo atsitikę, susibėgo iš visų pašiųjų pasižiūrėti to, kuris gali net vėjus nutildyti, net vandenius sudrausti. Kadangi žmonių buvo labai daug, tai jis vėl pasilypėjo į aukštesnę vietą ir juos mokė.

Jis jiems vėl kalbėjo, kad jie turi mylėti vienas kitą; kad įstatymas būtų skaitomas teisingai; kad ne apsplovimų, ar subatų,

ar pašventintųjų valgytų Dievas reikalauja, o tik pačios esmės pažinimo ir meilės vienas kitam.

Daug kas tą dieną klausėsi jo mokslo ir stebėjosi jo išmintimi. Jis kalbėjo visai kitaip, negu fariziejai, ir aiškino kitaip, negu Rašto žinovai. Daug kas vertino ir gyrė jo žodį tą dieną.

Bet tiktai tą dieną. Kitą dieną jau net Petras (ne tik Judas) vėl pradėjo sakyti, kad jo žodžiai labai kieti.

— Kas galės taip daryti, Viešpatie? — nebeiškentė Petras.

— Yra daug pašauktų, bet maža išrinktų, — vėl aiškino savo mokytiniais ir juos mokė Jėzus. — Aš esu gyvenimo šviesa! Kas mane mato ir eina paskui mane, nevaikščios tamsybėje.

— Girdi? — niuktelėjo petimti Petras Judui. — Maža išrinktų...

— O kas čia mum darbo! — purkštelėjo Judas. — Mes gi jau išrinkti: tie, kurie nebuvo išrinkti, jau nuėjo; bent septynios dešimtys...

— Išrinkti? — pašvairavo Petras į Judą ir į kitus. — Tur būt, girdėjai, ką užvakar Kapar-

naume sakė: "Ir jūsų tarpe jau yra vienas velnias"...

— A! Supaisysi čia, kur kada kas ką pasakol! Kuris gi čia iš mūsų jau galėtų būti tas velnias? .. Juk palikome ir tėvus, ir namus, ir einame paskui jį. Ko gi jis dar daugiau iš mūsų nori? Argi nesakė, kad mums bus visa tai užskaityta? Tu gi net žmoną palikai! .. O ką mes iš to turime? Taigi tik vargą ir vargą. Vis kažkokie pažadai; vis tik tikėk ir lauk. Vis dar jo "valanda neatėjo"...

— Ar tu, Judai, tiktai neperdaug? Ar tavo galvelėje vynas iš Kaparnaumo jau išgaravo? — sunerimo ir sukurtėjo Petras. — Sako, tu net paskutinį denarą iš mūsų pinigines pragėrei? ..

— O tai vėl apkalbos! — drąsiai pašoko Judas. — Prašau! Žiūrėk! — atrišo piniginę ir pakišo Petruai pažūrėti. — Kiek buvo, tiek ir tebėra! .. Gal tegul tas Jonas geriau savęs prisiziūri, negu mane vagina! .. Ar tiktai ne šitas ir bus tas velnias mūsų tarpe?!

— Bus — bus tau Jonas velnias, kai patį rimčiau apžiūrėsim. Gal manai, kad tavęs niekas nematė, kada ir iš kur Kaparnaume parėjai? ..

— Eikite jūs visi nuo mano galvos! — kaip geldama bitė susirietė Judas. — Taigi jūs užmušit žmogų galite su šitokiais liežuviais. Kur jūsų meilė žmogui; kur jūsų teisingas įstatymo supratimas?!

— Paaiškinsim mes tau tą įstatymą; paaiškinsim! — primerkęs akis, nusijuokė Petras. — Taigi Kaparnaume, rodos, ir su mergomis smardinaisi? .. Gal, sakysi, ne?!

— O tu pats kuo kvepi? Tik pamanykit! — nepasidavė Judas. — Žmoną paliko, o pats čia bindzinėja... Taigi girdėjai, ką sakė pamokyme nuo kalno: "Kas palieka savo žmoną — svetimotariauja"...

— Judai! — dar bandė Petras pasivyti Judą. — Tu išskirpai mūsų Viešpaties žodžius ir jo pamokymus. — Bet Judas nusirito žemyn nuo kalniuko, kur dar daug buvo Betsaidos žmonių, ir susimaišė su visa jų daugybe.

Jėzus vakare čia padaugino dar sykį duoną ir žuvį, o miniai sujudus vėl apskelbtį jį karaliu, jis pasilypėjo aukščiau į kalną ir nuo jų vėl pasilėpė.

Kitą rytą, kai jau visi buvo kas sau išsimiegoję, Judas visas laimingas ko ne klupsčiomis atsitūpė prie Jėzaus kojų ir pakišo pilnutėlę piniginę:

— Žiūrėk, mano Viešpatie, aš irgi padauginau... Iš nieko visa tai padariau! ..

Tomas, pažūrėjęs per petį, net netikėjo: pinigų tarbelė tikrai vėl buvo pilna.

Jėzus palengvuikais lingavo galvą ir, nepakeldamas akių, žiūrėjo į Judą. Tada jo lūpos persikreipė nuo gailėstingo šypsni, ir pasakė:

— Žiūrėk, Judai, kad šita sunkenybė tavęs neužduosintų... — O nebijok, brangiausias karaliau! Jeigu ši piniginė namtemp vieną diržo pusę, prie kito šono antrą prisikabinsiu... — Raboni! Gal paimek iš jo visa tai? Kad vėl neišpustytų, — striktelejo Jonas.

— Jonai! — sudraudė Jėzus jaunuoli. — Jeigu Judas pasirinko šitą kryžių, tegul jį ir neša. Tu gi neši savo, — dar paaiškino.

— Viešpatie karaliau! Kaip tu teisingai viską nužiūri! .. Tikrai sakau tau, kad šitai yra tikras kryžius tarp tokių niekadėjų, kaip Jonas ar Petras; o kad ir Tomas... pats matai, renku, dedu viską į daiktą, kad visiems pakaktų, o anie vis liežuviais mane plaka. Taigi ne kartą jau apvagi-no ir apmelagino... — Jėzus vėl palingavo galvą; net nusijuokė: jie nė vienas nesuprato, ką jis jiems ką tik dabar buvo šakęs.

— Vyrail! — tada atsisuko Jėzus į visus dvylika ir paaiškino. — Kiekvienas turi savo kryžių, net ir tas, kuris į prapultį eina... Taip pat jums jau laikas būtų žinoti, kad ir žmogaus stūnas bus pakeltas mirčiai ant kryžiaus, kad jo tėvas galėtų jį pagerbti ir pagarbinti.

Judas kažko labai sumišo. Jis atsisukė nuo dvylikos, užėjo už paties didžiausio ten buvusio akmens ir, susiėmęs rankomis galvą, atsisėdo.

Bet ir Petras, karštuolis kaip visada, puolėsi prie Jėzaus, ir pradėjo prašyti, kad Jėzus pasakytų ir jo likimą...

Jėzus pažūrėjo smagiomis akimis į Petrą ir pasakė: — Tu eini panašiai, kaip ir aš. Už tai paskutinėje dienoje aš tavę prikelsiu ir pagarbinsiu.

— Tai tada gal pasakyk man, — karščiausiai rodydamas į Joną, koks šito bus likimas?

Jėzus vėl gardžiai nusijuokė ir, net papurtęs galvą, pasakė: — O koks tavo reikalas, Petrai, jeigu aš jį panorėčiau palikti gyvą net kolei vėl ateisui? .. Po šitokio atsakymo jie daugiau nė vienas jo apie tai nebeklausinėjo.

-0-

Vėl, bene trečią dieną po to, Jėzus, pasiėmęs už parankės Petrą, Jokubą ir Joną, paėjo toliau, kur buvo gana aukštas kalnas; pasilipo su jais į to kalno pačią viršūnę, o debesims juos apsiautus, pasirodė visiems trims tarp Mozės ir Elijo. Jie visi trys taip išsigando, kad ko neapmirė. Parpuolė visi trys kniupsčiomis, veidais net siekdami žemę, ir labai meldėsi, garbino Jėzų. Jie buvo taip labai išsigandę, kad net bijojo vėl pakelti akis. O kai išdriso — nebebuvo nei Mozės, nei Elijo, nei debesies. Jėzus, pats vienas, stovėjo priešais juos ir tarė:

(bus daugiau)

DU JUBILIATAI

KUN. IZIDORIUS GEDVILA

IR KUN. LEONAS ZAREMBA, SJ

Romoj, Šv. Jono bazilikoje, 1948 vasario 21 su nemaža grupe kitataučių buvo išventinti kunigais du Šv. Kazimiero kolegijos auklėtiniai — Izidorius Gedvila ir Leonas Zaremba. Tad šiemet jie abu švenčia kunigybtės 25 metų sukaktį. Dvi įdomios asmenybės, du skirtingi charakteriai. Abu buvo energingi jaunuoliai, darbštūs ir stropūs studentai, vėliau pareigingi vyrai, sėkmingai besidarbuoję kunigai ir nenulstą keliautojai.

Žemaitis ir aukštaitis

Izidorius Gedvila gimė 1923 sausio 2 Kelmėje. Ten ir užaugo. Būdamas vos kelerių metų, neteko tėvelio, kuris mirė džiova. Izidorius liko neturtingos našlės vieninteliu rūpėčiu ir džiaugsmu. Pati sunkiai dirbdama, stengėsi gabų ir darbštų sūnelį leisti į aukštesnį mokslą. O kad apsaugotų nuo neigiamų įtakų, apgyvendino jį kapucinų bendrabuty Plungėje. Ten 1941 pavasarį jis baigė gimnaziją, o rudenį įstojo į Kauno kunigų seminariją.

Leonas Zaremba — panevėžietis. Gimė 1923 spalio 17 policijos tarnautojo šeimoje. Vienintelis sūnus. Augo rūpestingų tėvelių ir keturių mylinčių sesučių globoje. Panevėžio gimnaziją baigė 1942 ir tų pačių metų rudenį atvažiavo į Kauno kunigų seminariją.

Susitinka

Nuo čia Izidorius ir Leono keliai susitinka ir per keletą metų, kaip geležinkelio bėgiai, eina lygiagrečiai. Dvejuis metais Kaune, vienerius Bavarijoje ir trejus Romoje. O paskui vėl išsiskiria.

Per tą laiką iš jaunuolių gimnazistų abu išauga į subrendu-

AMERIKOS RŪPESČIAI

(atkelta iš 2 psl.)

PAŠTAS

Paštas tebeduodas per metus apie 1 bilijoną nuostolių. Padėties neišgelbėjo pašto pusiau suprivatinimas. Skundžiasi paštas nuostoliais, skundžiasi klientai pašto menkėjančiu patarnavimu.

Kas daryti? Pašto administracija 1973 metais žada nekelti tarifo laiškam — palikti 8 ir 11 cn. Nuostoliam mažinti sugalvojo tokių dalykų:

— Firmos gali gauti nuolaidą — už vieną laišką pusės cn. nuolaidą, jei jos siunčia vienu kartu ne mažiau kaip 1,000 laiškų; jei tuos laiškus suskirsto paskirties vietom ir atgabena į pašta.

— Tarifą už knygas bei plokštes sugalvota pakelti vienu cn. už svarą — taigi svarui 22 cn., už kiekvieną kitą svarą po 11 cn. papildomai.

— Siūlo nustatyti laiškų formatą: mažiausias — 3 1/2 : 5 coliai; didžiausias — 6 1/8 : 11 1/2. Už mažesnio ar didesnio formato laiškus busi reikalaujama primokėti po 5 cn.

Šitokiomis priemonėmis, jei jos bus priimtos, tariasi sumažinti metinį nuostolį 120 mil.

APSAUGA NUO PLĒŠIMŲ

Vagystės, plėšimai, užpuldinėjimai tebeauga. Policijos visur neužtenka. Įmonės, įstaiigos ir net atskirų gatvių gyventojai samdo privatinus sargybinius. Yra apie 3,500 kompanijų, kurios turi leidimus tokius sargybinius parūpinti.

Per 1969 metus tokių privatinų sargybinių buvo 330,000. Jiem išleista 3.3 bil. dol. Bet juos samdyti apsimoka, nes vagystės, plėšimai nuostolį prideda per metus už 16 bil.

Sargybinių kvalifikacijos menkos. Atlyginimai menki: 3,200-5,500 metam.

sius vyrus. Nors seminarijos studijos ir ypatingai dvasinio ugdymo pratybos gerokai nuskaptingojo kai kuriuos charakterio prasikišimus, individualybės pasilieka. Gal net dar, labiau išryškėja.

Izidorius — vidutinio ūgio, atletiško sudėjimo, petingas vyras. Trupučių pailgo, proporcingo veido, gilių akių, atviro tiesaus žvilgsnio. Sporto mėgėjas ir neblogas jo žinovas, ypač geras plaukikas. O ant lygiagrečių kuone akrobatas. Kai, sugrįžęs namo pirmų atostogų, parodžiau savo sesutėm bendrą sutanuotų kurso draugų nuotrauką, visos, rodydamos į Gedvilos atvaizdą, suuko — šitas gražiausias. Moksle darbštus, sąžiningas. Regulos vykdyme ieško prasmės, o ne raidės.

Leonas — taip pat vidutinio ūgio, lieknas. Juodi, garbanoti plaukai, pailgas veidas, ilgoka, bet veido proporcijos nepažeidžianti, truputį žemyn nuleista nosis, akys ir lūpų kampučiuose vos pastebimas šypsno žaidimas. Šiaip kuklus, švelnutėlis. visada linkęs niekam neįkyrėti ir neužkliūti. Arčiau su juo susipažinusiems mielas, nuoširdus, visada diskretus. Studijose imlus ir pajėgus, dvasinio formavimo pratybose pavyzdinis klierikas. Kitų atžvilgiu neuzdaras, nevengias draugysčių ir platesnio bendravimo. Būryje niekur neprasiikiš, bet kitų sąmonei baritoniskai juoku pritaras.

Leono juokimosi būdas skiriasi nuo Izidoriaus, nors abiejų yra skambus, melodingas baritonas. Leono — daugiau apribotas, lyg įremintas. Izidorius — atviras, natūralus, kartu skaidrus ir tyras, tarsi atverias visą vidinį paprastumą.

Leonas — keliautojas iš prigimties. O kol atsirado tam galimybių, jis su atsidejimu studijuodavo kitų kraštų žemėlapius. "Pasiskaitęs apie kurį kraštą ir turėdamas prieš akis žemėlapi, jaučiuosi jau lyg ten būčiau", sakydavo. O mėgsta jis ne tik žemėlapius, bet ir žvaigždėlapius. Pažįsta įvairius žvaigždynus ir žino jų vardus. Vėliau, eilę metų praleidęs pietinėje Pusiaujo pusėje, savo akimis galėjo pamatyti ir pietinių erdvių žvaigždžių ir planetų išsidėstymus. Klausantis jo entuziastiško aiškinimo apie žvaigždynus, susidaro įspūdis, kad jį domina ne tik šie kūriniai, bet tarp jų jis mato ir tą Didžiąją Ranką, kuri ten juos išdėstė ir jais žaidžia.

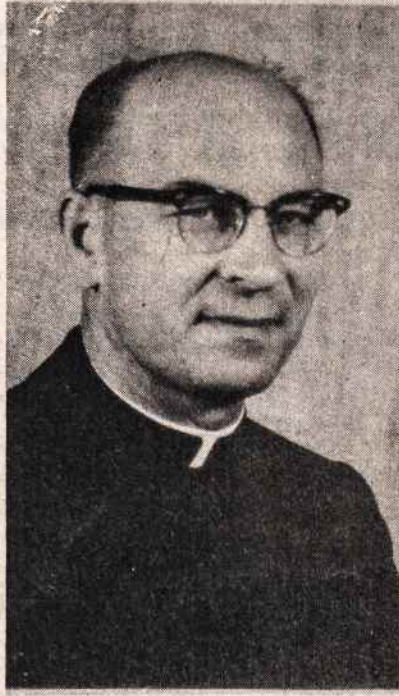
PHILADELPHIJOS BALSUI

(atkelta iš 3 psl.)

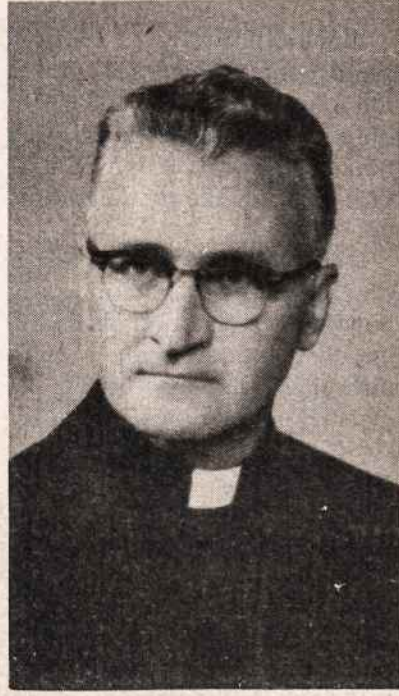
"Ar verta tiek pinigų skirti Bendruomenės Balsui? Ar apsimoka? Tokį klausimą statė ir "Margučio" radijo programos kūrėjas muzikas Antanas Vanagaitis po dviejų mėnesių kasdien perduotos programos. 1932 birželio 25 "Margutyje" jis raše: "Chicago ir apylinkės lietuviai, klausotės kas vakarą 10 valandą žinių, pranešimų, garsinimų, dainų, muzikos, pasikalbėjimų, vaidinimų, etc., etc. Gal kas paklausite, ar apsimoka? Žinoma, kad ne. Visas lietuviybės darbas nuo Donelaičio, Daukanto, Valančiaus, Kudirkos, Basanavičiaus laikų neapsimokėjo ir neapsimokės. Tai yra pasišventimas!" Iš tikrųjų tai yra pasiaukojimas lietuviybei, lietuviškam darbui, savo tėvų žemei."

Klaustytojų parama būtina

Ankstesnės kartos veikėjas philadelphijietis Zigmąs Jankauskas prieš trejetą metų, kai Bendruomenės Balsas išdas buvo išuštėjęs, susirinkime taip kalbėjo: "Jei nesugebėsime išlaikyti Bendruomenės Balsą, jei neteksime šios lietuviškos prog-

Kun. Izidorius Gedvila

Kun. Leonas Zaremba, SJ.

Kartu į vakarus

1944 rudenį abu, kaip ir nemažas skaičius kitų po Žemaitiją išsimėčiusių klierikų, atvyksta į Telšių kunigų seminariją, vienintelę Lietuvoje tada dar bandžiusią pradėti mokslo metus. Bet vietoj metų tenka pasitenkinti viena diena. Po pirmos dienos paskaitų apie pirmą valandą nakties visi pažadinami, ir pranešama, kad komunistų daliniai jau prie Tryškių. Greitomis ką nors pasigriebę, daugumas klierikų su maišeliais ant pečių pėsčiomis patraukia į vakarus. Gedvila ir Zaremba su kitais dviem keliauja kartu, kol pasiekia Bavarijos miestelį Eichstaett.

Kartu į Romą

1945 rudenį abu siunčiami į Romą toliau tęsti studijų. Abu lanko Grigaliaus universitetą.

Kadangi Gedvila į seminariją įstojo metais anksčiau negu Zaremba, tai ir kunigybtės sakramentais turėjo gauti metais anksčiau. Bet po bado metų Vokietijoje visi studentai buvo gerokai išsisėmę. O Romoje maitinimosi sąlygos buvo nedaug geresnės. Dalinai dėl išikūrimo sunkumų, dalinai dėl kitų priežasčių klierikai ir čia badavo, ir kuone trečdalis kasmet sukrisdavo nuo išsisėmimo. Turėdavo pertraukti studijas ir ilsėtis. Gedvila taip pat buvo priverstas laikinai nutraukti studijas. Tada jį ir prisivijo Zaremba. Tokiu būdu kunigybtės šventimus priėmė abu kartu — 1948 vasario 21. O nuo čia jų keliai vėl išsiskiria ir kažin ar kada besusitikis...

Į platų pasaulį — atskirai

I. Gedvila ir L. Zaremba, kaip ir kiti, ir stodami į seminariją, ir studijų metu, galvojo ir ruošėsi dirbti savam krašte, tarp savų

žmonių. Tapę kunigais, buvo pasiruošę stoti į darbą. Nesant galimybių grįžti į tėvynę, troško dirbti tarp savųjų kad ir svetimam krašte. Bet kur ir kaip ten patekti? Anuomet, atrodo, niekas tuo nesirūpino (dėl to dabar jau daug kur jaučiamas kunigų trūkumas lietuvių parapijose). O kai iš aukščiau buvo parodytas susidomėjimas jaunų kunigų įdarbinimu, jiems buvo siūloma vykti į svetimus kraštus dirbti tarp kitataučių.

Tokio siūlymo stumiamas, kun. L. Zaremba 1948 rudenį su kitais dviem lietuviams kunigais išvyko į Čilę. Išmoko ispanų kalbą ir sėkmingai ten dirbo pastoracijoj. 1952 įstojo į Jėzaus Draugiją. Pradžioje priklausydamas P. Amerikos provincijai, vėliau perėjęs į lietuvių provinciją, be Čilės, dirbo taip pat Argentinoje, Urugvajaj ir Brazilijoje. Tokiu būdu neplanuojant išsipildė keliautojo troškimai, o priedo — dar ir misijonieriaus partitis.

Parkiestas į Š. Ameriką, 1963 buvo paskirtas Montrealy Aušros Vartų lietuvių parapijos klebonu, kuriai sėkmingai vadavo iki 1972. Nuolat ieškodamas gilesnio dvasinio ryšio ir intymesnio bendravimo su Visagaliu, 1972 rudenį apsisprendė stoti į griežtąjį, kontempliatyvinį kartūzų vienuolyną. Jautriai ir su širdgėla montrealiečiai atsisveikino ir nenoromis išleido savo mielą ir darbštų kleboną, žodžiais linkėdami sėkmingai pasiekti užsibrėžtą tikslą, o širdyse prašydami Dievą, kad jis vėl būtų jiems sugražintas. Atrodo, kad bent dalinai parapičių maldos buvo išklaudytos. Kadangi kandidatas buvo jau nebejauno amžiaus, kartūzai per ilgai užvilkinę priėmimo klausimą, ir kun. Zaremba, nesulaukęs atsakymo, sugrįžo į Chicago. Čia jis vėl įsijungė į jėzuitų vedamą pastoracinę ir kultūrinę veiklą lietuvių tarpe. O kas žino, ar vėliau ir kitos montrealiečių maldos nebus išklaudytos: gal būt, sulauks jo vėl sugrįžtant...

O gal ir ne. Neseniai iškilo lietuvių vyskupo Pietų Amerikai reikalas. Tom pareigom, reikia vyro, kuris ne tik tų kraštų papročius ir lietuvių reikalus pažintų bei kalbas mokėtų, bet taip pat amžiumi būtų pajėgus. Šiom pareigom neabejotinai iškyla kun. Zarembos kandidatūra.

Į Montaną

Kun. I. Gedvila 1950 išvyko į JAV. Neradęs vietos lietuvių parapijoj, pasuko į vakarus, į Montaną, kur rado taip pat iš Romos prieš metus atvykusius kitus tris lietuvius kunigus. Greit prasižadėjęs anglų kalboje, įsijungė į pastoraciją. Vyskupo ir vietos kunigų buvo mieliai priimtas. Jo darbas buvo įvertintas. Vos keletą mėnesių pavikaravęs, buvo paskirtas vienos nedidelės para-

pijos klebonu. Nedidelė ji buvo gyventojų, ypač katalikų skaičiumi, bet labai didelė teritorija — maždaug dviejų Lietuvos apskričių dydžio. Čia atsivėrė darbo laukas, atitinkąs jo būdą ir polėkius. Parapiečiai — žemdirbiai, paprasti, tiesūs, nuoširdūs žmonės. Nerafinuoti ir nedvideidžiai — labai panašūs į žemaičius. Kun. Gedvila pasijuto tarp savų žmonių. O žmonės pajuto, kad turi kleboną, kuriam tikrai tinka tėvo (father) vardas. Jis visą save atidavė parapijai.

Pirmas žygis buvo aplankyti visus parapiečius. Nei nuotoliai, nei prerijų šunkeliai, nei sniego pūgos jo neatbaidė ir nesulaikė. Vienur rado šeimų be moterystės, kitur sakramentam neparuostų vaikų, dar kitur dvasinės pagalbos reikalingų ligonių, kuriuos vėliau reguliariai lankydavo. Žmonės kaip vyras ir žmona, o vėliau kaip tėvas ir motina. Šių eilučių lipdytojų teko sutikti kun. Gedvilos sutuoktų šeimų, kurios po kelerių metų vedybinio gyvenimo gražiai auklėjo vaikučius ir tarpusavy darniai sugyveno. Paklausti, ar nesklaidumų ir nesutarimų visai nepasitaiko, ar jie moka taip juos pridengti, kad jų visai nematyti, atsakydavo:

— Kurgi ne, pasitaiko. Bet mus jau prieš vedības father Gedvila įspėjo, kad tokių atvejų pasitaikys, ir taip pat nurodė, kaip geriausia su jais susitvarkyti.

— Nejaugi ir po tiek metų tebeprisimenat jo duotus patarimus (nukelta iš 5 psl.)

MUMS MALONU PRANEŠTI VISIEMS SIUNTINIŲ SIUNTEJAMS LIETUVOJE IR U.S.S.R.

Kad dabar pasiūlome didelį naują pasirinkimą įvairių naujų daiktų kartu

MOTOCIKLUS, ŠALDYTUVUS, SKALBIMUI MAŠINAS, TELEVIZIJOS APARATUS, KAMERAS, SIUVIMO MAŠINAS, BALDUS.

Taip pat rūbus, medžiagas, kailinius, rankinius laikrodžius ir maisto produktus.

NAUJI AUTOMOBILIŲ MODELIAI:

ZHIGULI VAZ 2101	\$ 3520.00
MOSKVICH 412 IE	\$ 3570.00
MOSKVICH 408 IE	\$ 3285.00
ZAPOROZHETS ZAZ 968	\$ 2250.00

MES YPATINGAI PASIŪLOME NAUJAUSIĄ PAGERINTĄ EXPORT MODELĮ ZHIGULĮ VAZ 2103, 75 H.P. 4 DURŲ SEDAN Kaina \$ 4036.50

(rodoma Automobilių Parodoje Coliseum New Yorke)

PODAROGIFTS, INC. — VIENINTELĖ firma Amerikoje, siunčianti dovaninius certificatus per VNESHPOSYLTORGĄ be jokių tarpininkų, bankų, ir kt.

PODAROGIFTS, INC. — VIENINTELĖ firma Amerikoje priimanti užsakymus NUOLAIDINIAMS RUBLINIAMS CERTIFIKATAMS ir tiesiog per VNESHPOSYLTORGĄ perduoda tuos užsakymus aukštos kokybės prekėms, esamoms specialiose VNESHPOSYLTORGO krautuvėse ir sandėliuose daugelyje didelių miestų Lietuvoje ir USSR.

PODAROGIFTS, INC. — gauna iš VNESHPOSYLTORGO pranešimą apie kiekvieno užsakymo įvykdymą ir painformuoja siuntėją.

PODAROGIFTS, INC. — yra VIENINTELĖ firma Amerikoje, pateikianti persiuntimo įrodymus, atitinkančius jos susitarimą su VNESHPOSYLTORGU.

Klijentų patogumui, užsakymus galima paduoti bet kuriai prie mūsų prisijungusiai firmai:

Cosmos Parcels Express Corp., 488 Madison Ave., New York, N.Y. 10022
Package Express & Travel Agency, 1776 Broadway, New York, N.Y. 10019
Globe Parcel Service, Inc., 723 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106

arba tiesioginiai į mūsų vyriausią įstaigą:

PODAROGIFTS, INC.

240 FIFTH AVENUE (tarp 27 ir 28 g-vės), New York, N.Y. 10001
Tel.: (212) 685-4537

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. Dr. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Dr. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Cooperative Bank Plaza, 1864 Centre Street, West Roxbury, Mass. 02132.

KAS ATSIKTYKŲ? Klausimas

Prieš porą metų mano vyras pirkto namus ir manęs nepiršė prieš namų popierių. Kodėl jis taip padarė, man neaišku. Žmonės man sako, kad, jei mano vyras pirmas numirtų, tai valdžia atimtų pusę namų. Vytas atsako popierius dabar perrašyti, nes, sako, labai brangiai atsis. Aš jį prašiau, kad nueitų pas advokatą ir surašytų testamentą, tai jis atsisako. Sako, kai aš numirsiu, tai namų nenusinešiu. Mes turim vieną vedusį sūnų.

Kas atsitiktų su manim, jei vyras pirmas numirtų, nesurašęs testamentą?

Zmona, Massachusetts

Atsakymas

Jei vyras numirtų pirmas, nesudaręs testamentą, Tamstai tektų vienas trečdalis jo palikto turto — ir kilnojamojo, ir nekilnojamojo. Du trečdaliai to turto tektų Tamstų sūniui. Yra netiesa, kad valdžia paimtų pusę namų.

Specialūs siuntiniai į Lietuvą

Pilnai čia užmokama — Gavėjas nieko nemoka. Greitas pristatymas. Populiariusi siuntiniai

SPECIALUS 1 \$68.20
10 sv. taukų
10 sv. miltų
10 sv. ryžių
10 sv. cukraus

EKONOMIJOS SIUNTINYS \$40.70
7 sv. miltų
4 1/2 sv. ryžių
4 1/2 sv. cukraus
2 1/4 sv. makaronų
1 sv. įvairių vaisių

SPECIALUS 5 \$43.56
5 sv. taukų
5 sv. ryžių
5 sv. cukraus
5 sv. miltų

10 SKARELIŲ \$ 60.39
5 vilnonės skarelės su didelėmis ar mažomis gėlėmis ar turkiškais piešiniais ir 5 šilkinės skarelės, visų spalvų.

ORO PAŠTU — \$ 69.74

5 VILNONĖS SKARELĖS \$46.09
didelės ar mažos gėlės ar turkiški piešiniai

ORO PAŠTU \$55.44

5 VILNONĖS SKARELĖS aplink su kutais

ORO PAŠTU \$63.25

KALIŲ IMITACIJA \$118.80
Didelė vertė — platus pasirinkimas: ūdra (lygi ar dryžuota), persiškas avinėlis ar avinas

Dar ir daugiau specialių siuntinių.

REIKLAUKITE MŪŠŲ NAUJO KATALOGO

Užsisakykite dabar — tik per **INTERTRADE EXPRESS CORP.**
125 East 23rd Street (Penktas aukštas) New York, N. Y. 10010 Tel. 982-1530

Labai svarbu Naudoti rūbai

Prašykite mūsų specialių biuletenių.

Šioje prekyboje mes turime 24 metų patirtį ir daug patenkinamų klientų!

WORCESTER, MASS.

ŠAULIŲ ŠVENTĖ

Ne taip seniai įsisteigęs Dr. Vinco Kudirkos vardo šaulių kuopa rengia dviejų dienų šventę.

Gegužės 5, šeštadienį, 7 val. vak. Maironio Parko salėj bus koncertas-vakaras. Programą atliks rašytojas A. Gustaitis iš Bostono ir M. M. Ratelio Penketukas iš Worcesterio. Po programos vaivšės ir šokiai, grojant geram orkestrui.

Gegužės 6, sekmadienį, 10 val. ryto Šv. Kazimiero bažnyčioje iškilmingos mišios, kuopos vėliavos šventinimas. Pamaldų metu giedos sol. Val. Roževičius. 12 val. Maironio Parko salėj šaulių priesaika, vėliavos įteikimas. Po pietų, minint VI. Pūtvio 100 m. gimimo sukaktį, paskaitą skaitys prof. Vaidevutis Mantautas. — V.D.

Lituanistinės mokyklos pietūs

Lituanistinės mokyklos tėvų komitetas balandžio 1 Maironio Parke surengė pietus. Į juos atsilankė Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. A. Micūnas, MIC, jo asistentas kun. J. Budzeika, MIC, kun. J. Bakanas, LB apylinkės pirm. V. Židžiūnas su žmona, Maironio Parko Labdaros Draugijos pirm. K. Adomavičius su savo sužadėtine Teresėle, rašytojas A. Giedrius, policijos leitenantas V. Karvytis su žmona. Jie yra labai užuojautūs lietuviškų parengimų lankytojais; dažnai paremia lietuvišką veiklą aukomis; ne kartą yra parėmę ir lituanistinę mokyklą. Atsilankė ir buvęs mokyklos vedėjas Baškys su žmona.

J. Miliauskienė pasveikino visus susirinkusius tėvų komiteto vardu ir pakvietė kleboną kun. A. Micūną sukalbėti maldą. Pasiūpintis pietumis, kai kuriuos svečius programos vedėja pakvietė tarti žodį.

Klebonas kun. A. Micūnas ragino vaikus lankyti lituanistinę mokyklą, tėvus labiau ja interesuotis; pats pažadėjo visokeriopą paramą, kartu įteikdamas ir 25 dol. auką.

Maironio Parko Labdaros Draugijos pirm. K. Adomavičius trumpu žodžiu kreipėsi į jaunimą, lankantį lituanistinę mokyklą. Jis yra didelis jaunimo mylėtojas, dažnai jį remia savo aukomis. Šių pietų proga lituanistinei mokyklai paaukojo 10 dol. Kadangi jis pats yra Maironio Parko šeimininkas, tai leido naudotis patalpomis nemokamai ir dar pridėjo dovaną loterijai. Kiek anksčiau Maironio Parkas lituanistinei mokyklai

Lietuvos Vytis — šitokios formos ir stilizuoto stiliaus — baltas vytiš raudoname tone, su lietuviška trispalve viršūje arba skersai. Toks ženklas galima klijuoti ant automobilio lango (decal). Galima užsisakyti pastu prisūnčiant 1 dol. už ženklėlį — Darbininko administracija.

Juostos, takeliai, pagalvėlės. Milda Kvedarienė, 5 Drum St., Iselin, N. J. 08830. Tel. (201) 283-1981.

yra aukojęs 200 dol. ir pažadėjęs finansinę paramą, kada ji bus reikalinga. Už tai tėvų komitetas yra labai dėkingas.

Labai glaudūs santykiai yra tarp LB ir lituanistinės mokyklos tėvų komiteto. Tai puikiai išryškino LB apylinkės pirm. V. Židžiūnas savo žodyje. Tėvų komitetas iš LB neseniai yra gavęs 200 dol. su pažadu, reikalui esant, auką padidinti. Tačiau tėvų komitetas nenori, kad visa lituanistinės mokyklos našta gulėtų vien ant LB ir Maironio Parko pečių. Komitetas deda visas pastangas, kad prisidėtų prie lituanistinės mokyklos išlaikymo.

Programos vedėja priminė, kad tėvų komiteto tikslas yra dirbti kartu su LB ir Maironio Parku jaunojo atžalyno gerovei.

Meninei daliai vadovauti buvo pakviesta lituanistinės mokyklos mokinė L. Savickaitė. Programoj dalyvavo visi mokiniai. Jie šoko, dainavo ir deklamavo.

Eilėraščių "Mokytojui" padeklamavo R. Pauliukonytė. Mokiniai padainavo: Ten, kur ošia, Rida rida, Kiškėlis, Pupos, Du balandžiai. Legendą "Raudongūžė" skaitė G. Valiūskytė, L. Naikelytė ir D. Brantaitė. Mokiniai vėl padainavo: Ten gintarėliai, Aušra ir Pavasario upeliai. Eilėraščių "Liepsnų gėlė" deklamavo T. Savickas. Pabaigoj padainuota: Partizanai ir Lietuviai esame mes gimę, kuri nuskambėjo ypatingai gražiai. Mokiniai pašoko tris šokius: Malūnėlis, Vėdaras ir Kalvelis.

Mokyklos chorui daugelį metų vadovauja nepavargstąs ir neįsėmiamas kantrybės Aušros Vartų parapijos vargonininkas muz. V. Burdulis. Už tokį puikų choro paruošimą jam priklauso didžiausia padėka.

Šokiam vadovauja šios mokyklos mokytoja L. Pauliukonytė. Ji yra ir Spindulio tautinių šokių grupės vedėja. Šokiam groja mokytoja A. Dabrilaitė.

Tėvų komitetas dėkoja visiem mokytojams už programos paruošimą, o mokiniams už puikų jos atlikimą.

Jau daugelį metų lituanistinė mokykla veikia Aušros Vartų parapijoje. Tos parapijos klebonas kun. A. Volungis leidžia nemokamai naudotis puikiomis patalpomis. Svečiai, atvykę iš kitų kolonijų, susižavi tų patalpų gražumu. Viskas puikiai, tik mokinėjų galėtų būti daugiau. Tėvų komitetas, LB ir mokytojai — yra labai dėkingi klebonui kun. A. Volungiui už tas patalpas.

Tėvų komitetas dėkoja E. Račiukaitienei ir E. Gorodeckienei už lituanistinės mokyklos bibliotekai paaukotas knygas, Meno Mėgėjų Rateliui — už 25 dol. auką, poniai A. Shumway ir J. Šteiniui — už loterijos vedimą.

Tėvų komiteto narės nuo ankstaus ryto dirbo virtuvėj, kad galėtų visus svečius pavaišinti skaniais pietumis. Tos darbščios bitelės buvo komiteto pirm. O. Pridotkienė, vicepirm. ir vyriausia pietų šeimininkė A. Brantienė, sekr. I. Savickienė ir parengimų vadovės N. Pranckevičienė ir K. Naikelytė. Vėliau jom atskubėjo į pagalbą ir kitos mokinėjų mamytės: Bazikienė, Nalivaikienė, Rozevicienė.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE (Cor. 77th Street) Woodhaven, N.Y. 11421 WE DELIVER Michigan 2-4130

FAIRBURN GA. PLANT OF OWENS-CORNING FIBERGLAS!
HAS CAREER OPPORTUNITIES AVAILABLE IN PRODUCTION and MAINTENANCE
For Interview Appointment CALL 964-9811

OWENS-CORNING FIBERGLAS
Equal Opportunity Employer

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

SERVICE
J & L FURNITURE REFINISHING
White & Gold Our Specialty
343 7th Street, Bklyn. Call: 499-9570

RAY & RAY CONTRACTORS
Painting Inside & Outside. Estimates Given. All Work Guaranteed
Call 356-7046 or 212 356-7620

A RURAL COMMUNITY NEEDS DOCTOR FOR Completely equipped MEDICAL CENTER

The town of Stephentown, N. Y. loc. in the Taconia Valley in the Berkshire Mts., has an attractive medical center completely equipped. It has been a thriving practice for 8 years. 200 medical records are still housed at the center. Attractive terms can be arranged for a doctor wishing to start a new practice. Educational & recreational facilities are excellent. Close to Albany & Troy, N.Y. and also Pittsfield, Mass.
Contact: Carl Jensen, Supervisor STEPHENTOWN, N.Y. 12168 518-733-5531

SEVEN OAKS PARK, Orange, N. J. Room & board for Sr. Citizens (2). Pvt. home, Reg. nurse. 201-673-4670.

26 SUMMER PLACES & HOMES
Catskill Mt. area 6 Rm. cottage avail. for family vacations. Choice weeks still open. Write Spruce Hollow Farm, Box N, Hamden, N. Y. 13782 or Call (607) 738-2991.

čienė, Shumway, Šteinienė, Valiūskienė ir Žemaitienė.

Mokiniai gražiai prisidėjo prie bilietų platinimo. Daugiausia išplatino Tomas Savickas, Liucija Savickaitė ir Juozukas Pridotkas.

J. Miliauskas tvarkė finansinius reikalus.

Tėvų komitetas visiem, bet kuriuo būdu prisidėjusiem prie šių pietų paruošimo, taria lietuvišką ačiū.

Tėvų komitetui, kurį sudaro vien moterys, labai sumaniai vadovauja pirm. O. Pridotkienė. Nors dažnai sakoma, kad moterys greit susipyksta, bet mes turim gerą liudininką — LB pirmininką, kuris atsilanko į mūsų posėdžius ir susirinkimus ir visiem pasako, kaip gražiai ir vieningai mes dirbame. Ačiū LB pirm. V. Židžiūniui už mūsų pagyrimą.

J.M.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radijo valanda šeštadieniais nuo 4 iki 5 val. WEVD 1330 kil. — AM ir 97.9 meg. FM. Direktorius dr. Jok. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N. J. 07092, TEL. (201) 232-5565.

New Jersey — "Musio of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05 - 9:00 val. vak **WBOU-FM**, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radijo stotį; **Dr. prof. dr. Jokubas Stukas**, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laivės 21burya, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto **WBEI 105.9 FM** banga. Vėdėjas Romas Kezya, **TW 4-1288 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.**

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vėdėjas P. Višėnis, 179 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 8-7209; FM bangomis 107.9 mc. **WHIL 1430 kil. Medford, Mass.** sekmadieniais nuo 11-12 vjd.

BOSTON, MASS. — Vėdėjas Step. Minkus, **WLYN 1360 kilocycles** ir **FM 101.7 banga** sekmadieniais nuo 1-1:30 val. v.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127 Tel. 268-0489.

CAPATAZ AREA DE BRONX CON EXPERIENCIA PARA OCUPARSE EN TODO LO CONCERNIENTE AUNA FACTORIA DE ROPAS DE MUJER. TRABAJO FIJO Y BUENAS CONDICIONES DE TRABAJO. EXCELENTE OPORTUNIDAD PARA HOMBRE RESPONSABLE. BOX NO. EL 210 ROOM 915 FIFTH AVE. N.Y.C. 10001.

BUY INSTANT SUCCESS
New Jersey Franchises now available in 8 year estd. Charm & modeling school. Be own boss. Set own hours. You delegate the orders. Highly lucrative field. Act now!
201 334-6797 Mr. or Mrs. Fruzzi

FURNITURE POLISHER
Experienced, for Antique Furniture. Year round job, good Salary for right man. 5 day week. Call **CORNER OF LONDON, INC.** 444 East 91st. St. N.Y.C. 348-5040

Sidewalks Repaired & Made New Brick pointing Boiler Rooms Made All Violations Removed Reasonable
Call: 469-1068 or 693-9351

J. K. FOREIGN CAR SERVICE
Complete Automotive Repairs **JAGUAR SPECIALIST, TRIUMPH, VOLVO, MG, TOYOTA, FIAT, DATSUN**
589 Union Blvd. Totowa Boro, N.J. Call 201-345-4487

J&B HOUSEHOLD CLEANING
Commercial and Residential
Let us take care of all your household chores at a price anyone can afford. Baths, Kitchens, Parlors. Your entire home special Springtime rates
CALL (212) 592-3612

OPERATORS NEEDED
Inexperienced OK for Singer and Merrow for Ladies Pants. Complete Garment. Meyer Berko Company, 252 W. 37th St. (212) 564-0122 also 1155 Manhattan Avenue 3rd Floor in Brooklyn

WHITE HILL HAVEN
Catskills Senior Citizen Hotel
\$85 Week Semi Private \$100 week private. For Ambulatory Adults. Year Around Call: 914 434-3444

JAMES BULLOCK
226-26 Mentone Ave., Laurelton, N. Y. Furniture Refinishing. Touch-Up, Polishing & Repairing, Remove Scratches & Burns. Call: 525-1677

AEGEAN ISLE RESTAURANT
Open 7 Days a Week
Finest of Foods We also do Catering
781 E. 31 Street, Brooklyn, Call: 434-7496

BEST CONTRACTING
All — Trades
Good Substantial Work
Reasonable — Reliable
Free Estimates Call: 243-2120

JACK TRACEY
Motorcycles — Honda, Bicycles
Schwinn. Sales & Repairs
86 McLean Ave., Yonkers, N. Y. Call: 914 YO 3-0532

UŽSAKYKITE DABAR GERIAUSIĄ DOVANĄ I LIETUVĄ SPECIALŪS RUBLIŲ PAŽYMĖJIMAI

Su specialiais rublių pažymėjimais jūsų giminės gali įsigyti, ką tik nori, už dalelę reguliarios kainos.

Tai yra panašu, lyg kad eitumėte į krautuvę su 100 dolerių ir gautumėte prekių už 200 dol., 300 dol. ar net už daugiau. Specialūs rublių pažymėjimai taip pat gali būti iškeisti į reguliarius rublius, naudojantis aukščiausiais tarifais.

Pilnai garantuota, greičiausias pristatymas

Pažymėjimai pristatomi jūsų giminėms maždaug per 3 savaites. Vieno specialaus rublio vertė 2,60 dol. Ši vertė yra galutinė. Jokių kitų primokėjimų.

Prašykite mūsų nemokamo iliustruoto katalogo

Užsakykite dabar

UŽSAKYKITE TIK PER INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd St. Fifth Floor New York, N. Y. 10010 Tel. 982-1530 LABAI SVARBŪS AUTOMOBILIAI

Greičiausias pristatymas

ZHIGULI VAZ 2101 \$3520.00

Naujausias, patobulintas eksporto modelis ZHIGULI VAZ 2103 \$4036.50

FURGON STATION WAGON \$3881.25

Eksporto modelis MOSKVITCH 412 IE \$3570.00

MOSKVITCH 408 IE \$3285.00

ZAPOROZHETS ZAZ 968 \$2250.00

Prašykite mūsų specialaus biuletenio su automobilių paveikslais

Apartamentai Naudoti drabužiai

Prašykite mūsų specialaus biuletenio Šioje prekyboje mes turime 24 metų patirtį ir daug tikstančių patenkintų klientų!

Apriškimo parapijos choras, kuris savo metinius komunijos pusryčius turėjo balandžio 8, o balandžio 15 surengė religinį koncertą. Pirmoje eilėje viduryje — klebonas kun. P. Raugalas, dešinėje choro dirigentas muzikas Algirdas Kačanauskas, kairėje choro pirmininkė Louise Senken. Nuotr. Charles Binkins

APREIŠKIMO PARAPIJOS CHORO RELIGINIS KONCERTAS

Choras atliko Č. Sasnausko "Missa Requiem"

Apriškimo parapijos choras Verbu sekmadienį surengė religinį koncertą. Praeitais metais choras atliko Dubois oratoriją "Septynis Kristaus paskutinius žodžius". Šią oratoriją jie prieš tai kartoję bent keletą metų.

Šiomet pasirinko Česlovo Sasnausko "Missa Requiem". Jau pats pasirinkimas didžiai sveikintinas. Tiek maža progų lietuvių kompozitorių kūrinius išgirsti. Kai choras tokį kūrinių atlieka, tai tikrai pradžią visus kultūros puoselėtojus.

Programa buvo dvilypė — pagrindinė Sasnausko Requiem, o šalimais vargonų solo.

Vargonais groti buvo pakviestas muzikas virtuozas Albinas Prižintas, bet jis prieš pat koncertą susirgo. Į koncertą buvo atvežtas tiesiai iš ligoninės. Su kantrybe ir su meile jis atliko savo dalį, palydėjo vargonais visas mišias ir pagrojo solo. Čia jis padarė programos pakeitimą, pasirinkdamas lengvesnius dalykus. Pradžiai jis atgrojo Bacho preliudą in E b. Buvo numatyta J. Kačinskio Kontrastai ir C.M. Widor — Šeštosios simfonijos pirmoji dalis.

Didysis Sasnausko kūrinys Tada choras atliko Česlovo Sasnausko Misa Requiem. Pradžiai labai puikiai ir sodriai. Ši pradžia ir buvo pakiliausia koncerto dalis. Jautėsi choro darna ir jėga bei balso sodrumas. To-

liau dalys keitėsi po dalies. Visas veikalas užtruko 47 minutes.

Išpuilingiausia mišių dalis yra "Dies irae". Čia platus šurprios temos išvystymas. Gieda solistai, choras ir griaudžia vargonai. Čia vienoje dalyje įpintas ir

J. BAJALIENĖS MIRTIES METINĖS

Jadvyga Bajalienė, 22 metus gyvenusi Boston, Mass., 1971 birželio 15 sveikatos sumetimais su vyru išvyko į Los Angeles, Calif., kur jau ilgesnį laiką gyveno jų sūnus Henrikas. Sunkiai sirgusi ir daug iškentėjusi, Jadvyga Monte Sano ligoninėje, ap rūpinta visais ligonių sakramentais, mirė 1972 balandžio 14. Palaidota Holy Cross kapinėse.

Šiomet, a.a. Jadvygos mirties metinėse, šeima surengė ypatingai iškilmingą minėjimą. Prel. J. A. Kučingiu, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonui, bendradarbiaujant, gedulingas mišias aukojo ir pamokslą pasakė šeimos draugas tėv. dr. Kornelijus Bučmys, pranciškonas, Darbininko redaktorius, specialiai atvykęs iš New Yorko. Mišiose dalyvavo arti 100 Bajalių šeimos artimųjų. Mišių metu solistė Florencija Korsakaitė giedojo Ave Maria ir Pater Noster. Jai akomponavo komp. Bronius Budriūnas.

Po mišių prisiminimo pusryčiuose Lietuvių Tautiniuose Namuose dalyvavo virš 80 svečių: Lietuvos gen. konsulas dr. J. J. Bielskis su žmona, tėv. dr. Tomas Ziūraitis, misijonierius dominikonas iš Washington, D.C., komp. Bronius Budriūnas, tėv. dr. Kornelijus Bučmys, pranciškonas iš New Yorko, F. Speecher — Šv. Kazimiero parapijos komiteto pirmininkas, rašytojas A. Mironas su žmona ir kt. Svečius priėmė Gražina ir Juozas Raibiai, programai prie

stalo vadovavo Algis Raulinaitis. Žodį tarė gen. konsulas dr. J. J. Bielskis, tėv. Bučmys, K. Motušis, A. Razutis, Piličėjų Klubo pirm. K. Kirilauckas, o šeimos vardu visiem padėkojo Henrikas Bajalis, a.a. Jadvygos sūnus.

Po pusryčių šeima su artimiesiems draugais aplankė Velionės kapą ir nuvežė gėlių. Iškilmingus priešpiečius paruošė Lietuvių Tautinių Namų šeiminkė Adelė Skystimienė ir jos pagalbininkės.

Vakare Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje už a.a. Jadvygą vėl buvo aukojamos mišios.

Vladas ir Francis, o taip pat Henrikas ir Adelė Bajaliai dėkoja visiem, prisidėjusiem prie šio metinio minėjimo surengimo, o lietuvių pranciškonų vienuolynui Brooklyne, kaip ir pereinantis metais, skiria 100 dol.

lietuviškų raudų motyvas.

Daugelis klausytojų pirmą kartą girdėjo šį Sasnausko kūrinį ir visi įsitikino, kad jis buvo puikus ir geras kompozitorius. Klausydamas tokio veikalų, jauti pakilumą ir pilnumą. Žinia, pagrindinė tema Requiem lindna ir kartais slegianti, bet ji padaryta meistriskai.

Tokį veikalą koncertui parengti tai nėra lengvas dalykas. Prisiminkime tik sąlygas, kokiose tenka choristam dirbti. Sąlygos sunkios ir nedėkingos. Žmonės taip užimti, kad negali susirinkti repetacijoms. Ir tose sąlygose Apriškimo choras padarė daug — atliko sudėtingas ir dideles koncertines mišias. Tai rodo vadovo ir dirigento Algirdo Kačanausko sumanumą — išmokyti chorą, ištraukti iš jo kas geriausia ir jį atvesti koncertui į viškas. Ir maestro aristokratiškai dirigavo tam savo koncertui.

Solistų trijulė

Mišiose pasireiškė trys solistai — tenoras Liudas Stukas, altas Lionė Juodytė, bosas Stasys Citvaras. Visi jie savo paskirtį atliko gerai su deramu rimtumu, ir kultūringumu. L. Stukui buvo bene ilgiausia partija, ir jo balsas gražiai derinosi prie viso veikalų nuotaikos.

Trumpą pamokslą pasakė klebonas kun. Pranas Raugalas, pakviestas publika net paploti. Po palaiminimo koncertą virtuosiškai baigė Albinas Prižintas, pagrodamas Fužą in E

(nukelta į 8 psl.)

Kas nori pirkti laikrodėlių papigintomis kainomis, prašom kreiptis į patyrusį laikrodininką Stasį Citvarą. Taip pat jis laikrodžius taiso. Kreiptis darbo dienomis vakarais, šeštadienį ir sekmadienį — visą dieną. Telefonas 847-7634.

Lietuvos vyčių 17 kuopa balandžio 26 meldėsi už Lietuvą. Taip jiems šiemaldis dieną buvo paskyrusi Religinė Salpa.

N. Anglijos Lietuvos vyčių suvažiavimas bus balandžio 29 Šv. Petro lietuvių parapijoje So. Bostone. Kuopų atstovai 11:30 dalyvauja mišiose Šv. Petro lietuvių bažnyčioje. Paskui pietūs vyčių kambariuose 7 St. Posėdžiai prasideda 1:30 v. popiet. Seimą globoja kun. Antanas Baltrušūnas ir parapijos vyčių Algirdo kuopa. Pirmininkas Albinas Janiūnas iš So. Bostono kviečia visą lietuvišką jaunimą dalyvauti. Bus prisimintas Lietuvos vyčių steigėjas Mykolas Norkūnas.

Kun. Albinas Janiūnas savo kunigystės 25 metų sukaktį minės gegužės 6. Šv. Petro lietuvių bažnyčioje 4 v. popiet. Mišias koncelebruoja prel. Pranciškus M. Juras, P.A., iš Putnamo, kun. Antanas Baltrušūnas, kun. Simeonas Saulėnas ir kun. Jonas Klimas, abu iš Cambridge, Mass. Pamokslą pasakys kun. Antanas Jurgelaitis, O.P., Providence kolegijos profesorius. Giedos Šv. Petro parapijos choras, vadovaujamas Jeronimo Kačinskio.

Laisvės Varpo pavasarinis koncertas įvyks balandžio 29, sekmadienį, 3 val. popiet.

Stasė Šmitienė, buvusi mokytoja, po didelės operacijos sveiksta pas savo dukrą Liudą ir jos vyrą dr. Weingorten, jų globoje ir priežiūroje.

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1883
460 West Broadway, South Boston Massachusetts
Kur tūkstančiai taupo milijonus
ALFRED W. ARCHIBALD, President
Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jónas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas—Assets virš \$213,000,000.
CURRENT DIVIDEND RATES
• Regular a/c — 5 1/4%
• Special Notice a/c — 5 1/2%
• 1 year Term Deposit — 5%
• 2 year Term Deposit — 6%
All Accounts Compounded Daily

Lietuviška BANGA vasarvietė Cape Cod, Mass.

— Prie Atlanto vandenyno, Golfo srovės šildomo garsaus Craigville Beach.
— Kamarai ir patogūs atskiri namukai su elektr. pečiais ir šaldytuvais, kur patiems galima gamintis valgi.
— Skanūs lietuviški valgiai.
— Grynas pušų oras ir rami vietovė.
— Norintieji puikiai praleisti atostogas prašomi su užsakymais kreiptis šiuo adresu:
A. Pakštienė
BANGA
P. O. Box 188, Centerville, Cape Cod, Mass.
Tel.: (617) 775-4633

A. a. Jadvyga Bajalienė

Pranešu lietuvių tautinei visuomenei, kad Los Angeles, Calif., 1973 balandžio 19 apie 12 val. mirė

Prof. Stasys Žymantas,

Vilniaus 1941 m. sukilimo komiteto pirmininkas, Lietuvos Kovotojų Sąjungos atstovas Vlike, vienas iš Lietuvių Rezistencinės Santarvės kūrėjų, vienas iš žymiųjų anti-rusiškos ir anti-vokietiškos rezistencijos vadų, iki šių dienų įžvalgus rezistencinės dvasios žurnalistas, — palikdamas mylimą žmoną Marilę Biržskaitę Žymantienę ir rezistencinio darbo draugus.

Lietuvių Rezistencinės Santarvės vardu
Bronius Bieliukas

Mylimai sesutei ir dukrai
Vidai Kleinienei
mirus, mielą draugę Giedrę Budreckienę su šeima ir mamytę Feliciją Karosienę nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.
Gražina ir Algirdas Simukonai

Brangiai Sesutei
A.A.
Vidai Karosaitei-Kleinienei
mirus, seserį Giedrę Budreckienę ir visus artimuosius giliai užjaučiame.
New Yorko Vyr. Skaučių Židinys Vilija

Buvusiai Bostono tuntininkei
Vidai Kleinienei
mirus, jos vyrui Eugenijui, vaikučiams ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą
Atlanto Rajono Seserijos Vadija

A.A.
Matildai Zobarskienei
mirus, jos broliui Vladui Malinauskui ir jo žmonai reiškiamo nuoširdžią užuojautą
Juozas ir Aldona Liūtai

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Redakcija455-7281
Administracija452-2923
Spaustuvė452-6916
Vienuolynas455-7068
Kultūros Židyns.827-9865

Laikrodžiai šio šeštadienio naktį pasukami vieną valandą pirmyn. Bus "taupomas" laikas.

Bernardas Brazdžionis iš Los Angeles, Calif., atvyksta į JAV Liet. Bendruomenės tarybos sesiją, kuri bus balandžio 28-29 New Yorke. Po sesijos poetas dar pasiliks savaitę pasisvečiuoti New Yorko mieste. Bus sustojęs pranciškonų vienuolyne Brooklyne.

New Yorko Aušros Vartų bažnyčioj iškilmingas Švč. Sakramento pagerbimas bus balandžio 29, sekmadienį. Švč. Sakramentas bus išstatytas per 11 val. mišias. 5 val. popiet vėl iškilmingos mišios su asista, lietuviškas pamokslas ir po to paliminimas su Švč. Sakramentu. Tikimasi, kad parapičiai ir patys gausiai atsilankys ir atsives savo artimuosius.

Už a.a. kun. dr. Stasio Valiūšaičio vėlę, minint mirties metines, mišios bus aukojamos pranciškonų koplyčioj, 680 Bushwick Ave., Brooklyne, balandžio 28, šeštadienį, 11 val. ryto. Draugai ir pažįstami kviečiami mišiose dalyvauti.

Darbininko balandžio 20 d. laidos korespondencijoj iš Elizabeth, N. J., taisant korektūros klaidas, praleista eilutė. Tuo pačiu praleista ir prie LB NJ apygardos veikiančios tautinių šokių grupės Liepsna krikšto motinos dr. Rozės Šomkaitės pavardė. Dr. R. Šomkaitė už šią klaidą nuoširdžiai atsiprašom.

Simo Kudirkos šaulių kuopa birželio 13 yra užpirkusi laiką Laisvės Žiburio radijo valandėlėje ir paminės Romo Kalantos susideginimo metines.

Į Laisvę, balandžio numeris, šią savaitę atspausdintas pranciškonų spaustuvėje ir išsiuntinėtą skaitytojams. Iš straipsnių pažymėtina: Antanas Maceina — Tautos pakaitalas ar papildas?, Stasys Žymantas — Didžioji pasipriešinimo drama, Jonas Jurašas — Tas kelias — ne man; platus apžvalgų skyriai. Žurnalą redaguoja J. Kojelis, leidžia Liet. Fronto Bičiuliai.

Mečys Ilgūnas su žmona Olga ir sūneliu Andriumi grįžo atgal į New Yorką ir apsigyveno Woodhavene. Maždaug prieš septynetą metų jis tarybos reikalais buvo perkeltas į San Francisco, Calif. Jis yra inžinierius inspektorius ir dirba Panam lėktuvų bendrovėje.

A. a. Leonidai Mikuckienei atminti LB Queens apylinkės nariai aukoja Kultūros Židinio statybai 10 dol. Velionės artimiesiems reiškiamas nuoširdžias užuojautą, o aukotojam lietuviškai ačiū.

Liet. Kat. Moterų Sąjungos 29 kuopa rengia lietuvišką Velykų stalą balandžio 29, sekmadienį, 1 v. popiet Apriškimo parapijos salėje Brooklyne. Pelnas skiriamas parapijos reikalams. Įėjimas 4.50 dol. Visi bus gražiai pavaišinti ir apdovanoti gražiais margučiais.

LMK Federacijos New Yorko klubas rengia Atvelykio popietę gegužės 6, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., New Yorke. Visi maloniai kviečiami dalyvauti. Dramos aktorius Vitalis Zukauskas kalbės apie lietuvių teatrą.

Elizabetho Vinco Kudirkos lietuviškos mokyklos vakaras buvo balandžio 14 lietuviškos parapijos salėje. Buvo rodomi K. Matuzo lietuviški filmai. Po programos buvo vaišės.

Moksleivių ateitininkų metinė šventė bus sekmadienį, balandžio 29, 11 v. Atsimainymo parapijos bažnyčioje Maspeth. Tuoju po mišių žemutinėje salėje bus iškilmingas posėdis ir įžodis. Posėdžiui pasibaigus, kavutė.

Liet. Rašytojų Draugijos valdyba vėl perrinkta New Yorke. Antram terminui perrinkta: Tėv. Leonardas Andriekus — pirm., Algirdas Landsbergis — vicepirmininkas, Leonardas Žitkevičius — sekretorius, Jurgis Jankus — išdininkas (vienintelis iš Rochester, N. Y.), Nelė Mazalaitė — valdybos narė. Valdybos kandidatais lieka: Danguolė Sadūnaitė, Albinas Baranauskas, Ona Balčiūnienė-Audronė. Revizijos komisijon išrinkta Stepas Zobarskas, Kotryna Grigaitytė ir Pranas Naujoškaitis. Balsavimas buvo praves-tas korespondenciniu būdu.

Dail. Jonas Subačius, ilgai sirgęs, mirė balandžio 18, palaidotas balandžio 21, Šv. Karolio kapinėse. Velionis buvo Brooklyne gimęs ir augęs, vertėsi bažnyčių dekoravimu ir buvo dekoravęs beveik visas šios apylinkės lietuviškas bažnyčias. Buvo 69 metų. (Plačiau kitam numeryje).

— Liepsna, LB NJ apygardos tautinių šokių grupė, vadovaujama Birutės Vaičiūnaitės, balandžio 10 pakviesta Montclair, N. J., veikiančio Cosmopolitan Club (šį klubą sudaro svetimų kalbų ir įvairių tautų tautinių šokių klubai), pademonstravo lietuvių tautinius šokius. Grupė pašoko keletą tautinių šokių, iš kurių žiūrovams geriausiai patiko Malūnas ir Vakarūška, kurių besikaitaliojančiom figūrom paties šokio metu buvo šiltai paplota. Akordeonu šokius palydėjo Rūta Raudytė.

ATVYKSTA RETI SVEČIAI SU PARODA

Šį savaitgalį, balandžio 28-29, Kultūros Židinyje vyksta dailės paroda, kurią rengia L.S.S. Skaucių Sesiarija ir kurioje dalyvauja trys dailininkai, niekada čia nesilankę ir mum iki šiol nepažįstami. Tie reti svečiai yra: Jonas Kelečius, Irena Mickūnienė ir Osvaldas Mickūnas.

Ir kodėl jie trys?

Ši trjūlė pirmą kartą pasirodė Čiurlionio galerijoje Chicagoje. Ir kodėl trys? Yra šio toks ryšys — Irena Mickūnienė yra Jono Kelečiaus seserėčia. Taigi giminės ir susidėjo į trjūlę ir drauge rengia parodas.

Jonas Kelečius iš šių trijų yra labiausiai žinomas. Jis yra ir dramo aktorius ir dailininkas. Kaip dramo aktorius turėjo progos plačiai pasireikšti Chicagoje, kur jis nuolat gyvena. Lankėsi ir lietuviškose kolonijose. Buvo į New Yorke bent porą kartų. Paskutinį kartą čia vaidino J. Marcinkevičiaus ištraukas iš Mindaugo ir A. Vaičiūlaičio

HAMILTONO AUKURAS ATVYKSTA Į NEW YORKĄ

Hamiltono veikia lietuvių teatro mėgėjų grupė, pasivadinti Aukuro vardu. Šis teatras, pakviestas New Yorko LB apygardos valdybos, gegužės 19-20 dienomis atvyksta į New Yorką ir čia suvaidins net du veikalus: Jurgio Jankaus "Audronę" ir Vytauto Alanto — komediją "Šiapus už dangos".

"Audronė" bus suvaidinta gegužės 19, šeštadienį, 7:30 v.v. Šv. Tomo salėje Woodhavene, kur visiem lietuviams lengva pasiekti salę.

"Šiapus už dangos" bus suvaidinta sekmadienį, gegužės 20 d. Persikeliama ir į kitą salę, į Apreiškimo parapijos salę. Čia vaidinimo laikas — 1 v. popiet, tuoju po lietuviškų pamaldų.

Aukuras savo darbą pradėjo 1949 m.

Vaidintųjų grupė Aukuras savo veiklą pradėjo 1949 metais Kanadoje. Grupės vadovė nuo pat pradžių yra aktorė Elena Dauguvietytė-Kudabienė. Pirmasis pasirodymas buvo 1950 vasario 21, kur Vasario 16 proga suvaidino "Dr. Vinco Kudirkos" pirmą veiksma.

Savo veiklos penkmečiui atžymėti Aukuras pasikvietė Lietuvos teatro aktorių Henriką Kačinską ir su juo pastatė J. Grušo "Tėvą". Sąlygos neleido H. Kačinskui pasilikti su grupe, bet jo

RELIGINIS KONCERTAS

(atkelta iš 7 psl.)

b major. Buvo numatyta Preliudais Es dur.

(Po koncerto, kai visi choro nariai ėjo vakarieniauti, jis vėl grįžo į ligoninę. Sveikatos jam!)

Apžvelgus koncertą, tenka pasidžiaugti, kad tose sąlygose buvo dirbta ir atlikta Sasnausko Requiem. Noris čia paskatinti, kad choras išleistų plokštelę su tuo Requiem. Dar padirbėjus, jau būtų galima įrašyti į garsines juostas ir išleisti plokštelę. Tai pasitarnautų lietuviškai muzikai.

Toliau. Ar nebūtų galima pakviesti į tokius koncertus ir kitus choras. Tegu tai būna visų apylinkės chorų šventė ir bendras didelis koncertas. Per metus nebūtų sunku išmokyti vieną pasirinktą kūrinių. Toks bendras koncertas visus choras skatintų dirbti, o tai irgi prisidėtų prie muzikinės kultūros ugdymo.

Jau dabar metas projektuoti kitą panašų koncertą. Čia ir prjungiam prašymą — ieškokite lietuvių kompozitoriaus naujo kūrinių!

Po koncerto žemutinėje parapijos salėje buvo gražios vaišės, kurias surengė parapijos klebonas visiem choristam ir svečiam. Vaišėse dalyvavo apie 100-150 žmonių. (p.j.)

Uodą. Abiejų veikalų vaidmenys buvo padaryti ir įdomiai ir spalvingai. J. Kelečius turi šiltą ir įtikinančią vaidybą.

Kaip dailininkas jis reiškiasi tuo pačiu temperamentu — judriu spalvingumu. Jis yra baigęs Chicagos Art Institutą, savo parodas rengęs Chicagoje ir kitur. Jo paveikslai vaizduoja ir žmones ir gamtą ir minčių vystymąsi į abstraktą.

Kiti du yra iš Kanados. Jie gyvena Sarnia miestelyje, visai prie JAV sienos.

Irena Mickūnienė yra gimusi Rokiškyje. Jos pagrindinė šaka — akvarelė ir jos interpretacija labai mistiška, fantastinė, atjausta meile visatai. Dailės srityje reikišiasi jau 12 metų. Yra laimėjusi visą eilę premijų. Praeitais metais New Yorke dalyvavo akvarelisčių parodoje ir laimėjo premiją. Jos darbų yra ir

nuolatinėse kolekcijose.

Osvaldas Mickūnas, gimęs Girkalnyje, prie Raseinių, yra skulptorius. Savo kūrinius jis daro iš medžio, ieškodamas vidinės išraiškos. Šioje srityje jis dirba 15 metų.

Savo parodas yra turėjęs į

vairiuose Kanados miestuose ir JAV. Yra laimėjęs visą eilę premijų, atžymėjimų.

-o-

Tad ši paroda ir bus įdomi, nes atvyksta žmonės mum nepažįstami, jau užsirekomendavę dailininkai. Ir kaip atrodys tie jų kūriniai, pamatysime atsilankę į parodą. Visi ir kviečiami. (p.j.)

New Yorko Skautams Remt. Tėvų Komitetas kviečia visus atsilankyti į jų rengiamą didžiulį PAVASARIO BALIŲ, kuris įvyks š. m. gegužės mėn. 5 d. Maspetho parapijos salėje, 7 val. vakaro. Šokiams gros garsūs "Del Tones" profesionalų, susidedančių iš penkių žmonių ir solisto, orkestras. Svečiai bus vaišiami skania vakariene ir veiks baras.

Visa New Yorko visuomenė yra kviečiama atsilankyti į šį parengimą, maloniai praleisti laiką ir tuo pačiu paremti mūsų jaunimą.

Užsakyti stalus prašome skambinti:

Aldona Klivečkienė — 846-7010, Regina Ridikienė — VI 9-1379 ir Irena Kirkylėnė — 846-1764.

Auka porai 25 dol.

Balandžio 28, nuo 1 val. iki 9 v.v.
Balandžio 29, nuo 1 val. iki 9 v.v.

TAPYBA—SKULPTŪRA

Jono Kelečiaus iš Chicagos
Irenos Mickūnienės iš Kanados
Osvaldo Mickūno iš Kanados

Kultūros Židinyje,
361 Highland Blvd., Brooklyn.

Atidarymas — šeštadienį, 7 v.v.

Parodą globoja ir visus atsilankyti kviečia

L.S.S. Skaucių Sesiarija

Kultūros Židinio statyba auga pilnu tempu. Čia matome kylančias salės sienas. Nuotr. P. Bivainio

YPATINGAS ĮVYKIS KULTŪROS ŽIDINIO STATYBOJ

Gražiame pavasario ore augmenija dygsta, stiebiasi ir skleidžiasi daugiaspalviais žiedais. Grįžta energija, viltis pasauliu ir pasitikėjimas žmonėmis. Tuo pačiu laiku kyla iš žemės ir mūsų seniai išsvajoto Kultūros Židinio pastatai. Plyta po plytos sparčiai auga sienos, vingiuojasi vamzdžiai ir kryžiuojasi balkiai. Bematant jau bus suremtos ir stogo sąsparos. Senu ir gražiu papročiu būtina iškelti ant stogo gegnių vainiką ir ta proga pasidžiaugti nuveiktu darbu bei pasiryžti tolimesnėm pastangom.

GEGUŽĖS 13-tą DIENĄ, 1 VAL. P. P. ĮVYKS KULTŪROS ŽIDINIO PASTATŲ VAIKAVIMAS, arba, kaip kitur Lietuvoj sakydavo — "Kazilinės". Moterys priruoš visokių valgių, vyrai atris bačkas alaus, bus galima pasivaikšinti, padraugauti ir apžiūrėti Židinio pastatus. Kviečiami visi apsilankyti — iš arti ir iš toli. Mielai laukiami ne tik tie, kurie jau tiek daug Židiniui padėjo, bet ir visi kiti, kurie yra prižadėję padėti. Eilės metu planavimas, viltys ir lūkesčiai jau pradeda išsipildyti. Prašomi visi į talką sėkmingai užbaigti lietuvišką namų New Yorke statybą.